

točljak

CELJE, 23. OKTOBRA 1959
 Leto X., šte. 42

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE
 DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA CASOPISNO PODJETJE "CELJSKI TISK"
 DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMR

UREJUIJE UREDNISKI ODBOR
 ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

Uredništvo: Celje, Titov trg 3 — poštni predal 16 — telefon 25-25 in 24-25 — uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštni predal 192 — telefon 23-73 in 20-89 — tekoči račun pri Komunalni banki Celje 605-70-1-656 — izhaja petkih — letna naročnina 900, polletna 250, četrtletna 125 din — posamezna številka 15 din — rokopisov ne vračamo. POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI.

Povečanje najemnine ob povečanju plač

Temeljite priprave in razne ankete so pokazale, da bo začetek prihodnjega leta ugoden čas za uvedbo nove stanovanjske najemnine. Vendar osnova predloženih predpisov je, da bo povečanje najemnine vključeno s povečanjem plač, tako, da standard ljudi z uvedbo ekonomske najemnine ne bo prikrajšan. Nove stanovanjske najemnine bodo ob istočasnem povečanju plač takšne, da bodo lahko krile stroške upravljanja, vzdrževanja, velika popravila in amortizacijo v vrednosti stanovanj.

Po dosedanjih podatkih kaže, da se bodo najemnine povprečno povečale za 2,5 krat, odnosno od sedanjih 15,20 din po kvadratnem metru stanovanjske površine na približno 38 din. Ti podatki so rezultat anket, ki so bile izdelane v 104 mestih in industrijskih središčih ter v 200 podjetjih in ustanovah v državi. Tu je potrebno poudariti, da povečanje najemnine ne bo povsod enako. Povečanje bo prav gotovo manjše v naseljih, kjer je bila že sedaj najemna iznad jugoslovanskega povprečja. Anketa je na primer pokazala, da je bila mesečna najemna za stanovanja tretje kategorije v nekaterih mestih v Srbiji od 22 do 27 din na kvadratni meter, v nekaterih drugih mestih, med katerimi so tudi Jesenice, pa komaj 6 din, v Splitu in Zagrebu 11 din, v Sisku in Zadru pa 13 din. Višja najemna bo torej v mestih in naseljih, kjer je bila dosedanja najemna izpod jugoslovanskega povprečja.

Po predloženih predpisih bodo najemnine določali ljudski odbori na podlagi vrednosti stanovanj. V praksi se bo stekalo 50 odstotkov najemnine za amortizacijo (v skladu za stanovanjsko izgradnjo), ostalih 50 odstotkov pa bodo koristili hišni sveti za stroške upravljanja in popravila.

Vrednost stanovanj bo ocenjena po točkovnem sistemu. Vso politiko glede ugotavljanja najemnine bodo vodili ljudski odbori, seveda ob upoštevanju osnovnih principov. Tako je tudi pravilno, kajti ljudski odbor in državljani komune so v prvi vrsti zainteresirani za vzdrževanje stanovanjskega sklada ter za razširjeno stanovanjsko izgradnjo, na kar bo višina najemnine neposredno vplivala.

Nova najemna bo nadoknadena s povečanjem plač, pokojnin in invalidnin. Plače delavcev in uslužbencev naj bi se povečale za 6,5 odstotkov, pokojnine od 6,4 do 10,7 odstotkov (povprečno za 9,37 odstotkov), invalidski dodatki naj bi se povečali v višini od 200 do 1.800 din, prejemki oseb, ki so začasnno izven delovnega razmerja, pa za 6,5 odstotkov.

Analize so pokazale, da bo predvideno povečanje plač, pokojnin in invalidnin zadostovalo za kritje povečane najemnine pri veliki večini družin. Za družine, pri katerih bi povečanje najemnine bilo večje od povečanja plače, bo tudi poskrbljeno. To bo v primeru, ko je v družini zaposlena samo ena oseba. V takšnih primerih predvidevajo predpisi, da take družine prvih šest mesecev prihodnjega leta ne bodo plačale najemnine iznad zneska povečanih plač. Ljudski odbori pa lahko sklenejo, da se ta olajšava podaljša do konca leta 1960. P. S.

S PLENUMA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA CELJE

Gospodarstvenost naj bo osnovno vodilo

PRETEKLI TEDEN JE ZASEDAL PLENUM OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V CELJU. RAZPRAVLJALI SO O PROBLEMIH PORABE ČASA V GOSPODARSTVU, O REALIZACIJI DELOVNEGA ČASA IN O GOSPODARSKIH USPEHIH IN TEŽAVAH CELJSKIH PODJETIJ.

Analize porabe časa v gospodarstvu kažejo, da število opravičenih in neopravičenih izostankov v celjski občini precej raste. Tako so samo boleznine (v primerjavi z lanskim letom) porasle kar za 76 tisoč delovnih ur, kar pomeni okoli 48 milijonov dinarjev izguba. Vseh izostankov pa je toliko, kot da bi tovarna emalirane posode ne delala skozi sedem mesecev. Kaj to pomeni za naše gospodarstvo, ni potrebno posebno omenjati. Ko so na plenumu obravnavali nekatere podrobnosti in značilne pojave v zvezi s porastom izostankov, so opozorili o vplivu sistema nagrajevanja na zmanjšanje teh anomalij.

Predsednik gospodarske komisije Stane Polajner je nato analiziral nekatere pojave v zvezi z novimi tarifnimi pravilniki. V Celju namreč ugotavljajo, da so sredstva za plače po tarifnih postavkah neprimerljivo bolj povečala, kot ona, ki so določena za nagrajevanje po presežku dela. To je slabost tarifnih pravilnikov v celjski občini, ki terja od gospodarskih podjetij, da poiščejo ustrezne stimulative oblike nagrajevanja in dajo več poudarka gibljivemu delu osebnih dohodkov.

V razpravi je sodeloval tudi predsednik občinskega ljudskega

odbora Celje Franc Rupret, ki je predvsem opozoril na nezadostno povečevanje proizvodnosti. Glede porasta proizvodnosti so celjska podjetja v povprečju zaostala tudi za občinskim planom. Izboljšanje te nezadovoljive strukture uredničenja planskih nalog lahko pričakujemo samo od pravičnega in učinkovitega nagrajevanja. Tovariš Rupret je tudi omenil problematiko stanovanjske izgradnje, ki prehaja z novimi predpisi na nove oblike, kjer bo sodelovanje sindikatov nujno potrebno.

Člani plenuma so ob koncu razprave sprejeli pomembne sklepe v zvezi z izpopolnjevanjem sistema nagrajevanja. Pri tem je zlasti pomembna ugotovitev, da bodo pri proučevanju organizacijske dela v posameznih podjetjih morali bolj zaposliti strokovnjake in se v večji meri nasloniti na

pomoč ustreznih zavodov. Istočasno bodo sindikalne organizacije morale proučiti nesorazmerja v porastu dohodka podjetja in osebnih dohodkov. Brezskrbnost do tega problema namreč v veliki meri zavira hitrejši porast storilnosti.

Plenum se je odločno zavzel tudi za opuščanje osebnega ocenjevanja zaposlenih in za potrebo po objektivnih merilih za določitev dohodkov, ki naj bodo vezani na delo in delovno mesto. Kot pomembno nalogo so postavili še proučevanje in večanje rentabilnosti vsakega posameznega podjetja, kar mora postati skrb vseh zaposlenih.

Ko so govorili o kadrovskih problemih industrijskih podjetij, so bili mnenja, da bo v Celju čimprej treba zgraditi srednjetečniško šolo. Razumljivo je, da občina sama ne bo zmogla gradnje te šole. Zato sindikati podpirajo sklep občinskega ljudskega odbora, da bi se sredstva za tehnično šolo zbrala iz 30 odstotnega prispevka podjetij iz skladov za kadre.

Start brez težav

Gotovo drži trditev, da je savinjski kmet zelo napreden, da je njegovo kmetovanje precej različno od kmetovanja v drugih območjih celjskega okraja. Načrtovanje savinjskega kmeta sloni na rentabilnem računu, na pogojih — koliko se kaj izplača. To je razen ostalih pogojev tudi precej pripomoglo, da je zamisel o sodelovanju kmet-zadruga, ki stremi za večjo in boljše proizvodnjo, prav v Savinjski dolini najbolj uspela.

Ze lani je bila Savinjska dolina glede kooperacije vzor v Sloveniji. Eno leto pogodbenega sodelovanja je mimo. Kmetje so praktično preizkusili vrednost proizvodnega sodelovanja z zadrugo in letos zopet ni težav. V pogodbah za proizvodno sodelovanje pri žitaricah so v celoti uspeli, pa tudi kompleksna kooperacija dobiva trdno osnovo in otipljivo obliko. Tako je Savinjska dolina tudi letos vzor in vodnik v nove oblike kooperacije.

Te dni so bili po vsej žalski občini sestanki zadrughnih svetov. Razprave s teh sestankov zgornjo potrjujejo, da hmeljarji letos še z večjo pripravljenostjo stopajo v kompleksno kooperacijo. Na mnogih zborih sploh niso postavljali vprašanja — kooperacija ali ne. Temveč so obravnavali možnosti in potrebne ukrepe, da bodo dejansko dosegli planirano proizvodnjo. Spoprijeli so

se s posameznimi problemi, ki jih s seboj prinašajo nove oblike dela.

Tako tudi pri podpisovanju pogodb ni posebnih težav. Te dni so namreč kmetijske zadruge začele sklapati pogodbe za kompleksno kooperacijo. Računajo, da bodo do konca meseca sklenjene vse pogodbe. Pri tem je treba povedati še nekaj. Zalska poslovna zveza je opravila veliko delo, pogodbe so pravno in smiselno dovršene, istočasno pa so predvideni vsi potrebni ukrepi in predpriprave. Posebno letošnjih kooperacijskih pogodb je v tem, da predvidevajo posebne ukrepe za povečanje števila živine na hmeljarskem območju, da z ekonomskimi instrumenti silijo na proizvodnjo kvalitetnega hmelja (cena za 4. razred hmelja v naslednjem letu bo namreč 100 dinarjev za kilogram). Tako se slab hmelj sploh ne bo izplačalo obirati. To se pravi, zadrughniki bodo morali skupaj z zadrugo poskrbeti, da bo takega hmelja čim manj.

To je samo delček iz razgibanega življenja in dogodkov s hmeljarskega območja. Vsega ne bi spravili v ta odmerjen prostor. Eno pa je gotovo, v zadrugah iz drugih območij celjskega okraja, kjer jim delo ne gre prav od rok, bi se mnogo naučili in spoznali pravilen način dela, če bi obiskali eno zasedanje zadrughnega sveta na hmeljarskem področju.

NAMESTO DVOBOJA

društveno prvenstvo in dva državna rekorda

V sredo popoldne bi moral biti na stadionu Borisa Kidriča v Celju tradicionalni memorialni Perda Skoka. Toda zaradi skrajno nevljudnega in športno nerazumljivega stališča vodstva ljubljanskih atletov je dvoboj mestnih reprezentanc Ljubljane in Celja nadomestilo društveno prvenstvo Kladivarja. Navzlic temu, dobri rezultati niso izostali. Tako je

Olga Sikovec izenačila svoj državni rekord v teku na 60 metrov s časom 7,6 sekunde, mladinke Čede, Stožir, Gašparut in Silan pa so v štafeti 4 krat 200 metrov postavile nov državni in slovenski rekord z rezultatom 1:48,3 minute.

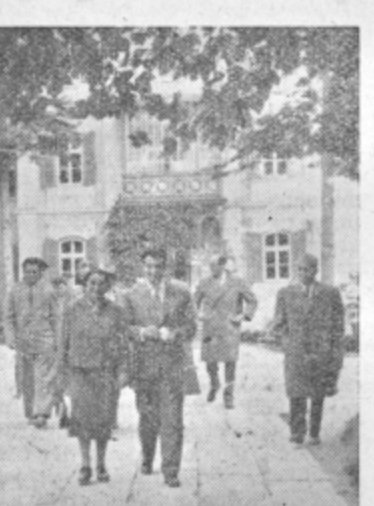
Ostali boljši izidi: ČLANI: 100 m: Lorger in Kolnik 10,8, Srnovršnik 11,2; 1000 m: Naraks 2:29,8; 200 m: Lešek in Kolnik 22,3; troskok: Kolnik 13,15, Molk 13,01; disk: Peterka 42,50; 5000 m: Male 15:41,4.

ČLANICE: 80 m ovir: Čede 12,4; 60 m: Sikovec 7,6, Slamnik 7,8; daljina: Padar 4,75; 600 m: Slamnik 1:38,9, Gašparut 1:43,2; disk: Skornik 31, 08.

VREME V NASLEDNJIH DNEH

od 23. oktobra do 1. novembra
 Približno od 25. do 28. oktobra in okrog 31. oktobra močno deževje, ki bo prešlo kasneje v sneg. Med 28. in 30. oktobrom izboljšanje oziroma razjasnitev.

Obisk v Dobrni

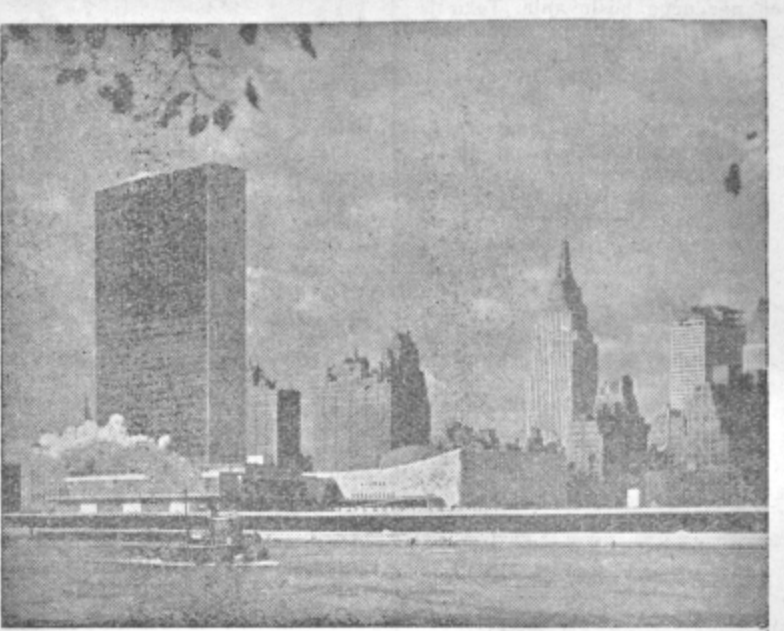

Minuli teden je zdravilišče Dobrna obiskala sovjetska sindikalna delegacija kmetijskih delavcev. V spremstvu sekretarja Okrajnega komiteja Zveze komunistov v Celju Franca Simoniča, podpredsednika Okrajnega ljudskega odbora Celje Mirana Cvenka so si gostje med drugim ogledali najvažnejše zdraviliške naprave. Na sliki vidimo goste in spremljevalce na poti od zdraviliškega doma. F. O.

Prejšnji teden je bilo prvič po poletnih počitnicah zasedanje obeh zborov Zvezne ljudske skupščine. Zbora sta razpravljala in sprejela osnutke treh novih in dopolnitve treh obstoječih zakonov. Na sliki pogled v dvorano Ljudske skupščine med zasedanjem.

Dan Združenih narodov 14 LET DELA IN USPEHOV V OZN

V štirinajstih letih od ustanovitve OZN se je na svetu marsikaj spremenilo. Prebivalstvo je naraslo in še narašča, prebujena narodna zavest ustvarja nove narode, ki se aktivno vključujejo v delo same organizacije, azijski in afriški kontinent zavzemata danes na svetu vse pomembnejšo vlogo kot kdajkoli v zgodovini, tehnični napredek je še bolj zmanjšal časovno in krajevno oddaljenost med državami, znanost je ustvarila nove vire energije in človek že namerja svoj korak v vesolje.

Vse to bi lahko napovedovalo ero napredka in blaginje na svetu. Vendar se svet v nekaterih predelih ni dosti spremenil. To je še vedno svet, na katerem živi več ljudi v pomanjkanju kot v blaginji, svet na katerem nezaupanje loči narode, svet na katerem vsi narodi hrepeno po miru in varnosti, mnogi pa se ne zavedajo, da se je treba za to boriti.

In kako je z Združenimi narodi, po teh štirinajstih letih, ki so se začela s tolikimi upi, v pričakovanju sloge in sožitja med narodi? Povečanje števila članic od 51 na 82 je pomembno dejstvo, ne samo zaradi številčne veljave in dokaza o vrednosti, ki jo države pripisujejo članstvu v Združenih narodih, temveč tudi zato, ker vsaka nova članica prispava k toku izkušenj, misli in kulture, iz katere črpa OZN svoj kolektivni duh in moč. Nove države, ki so se šele pred kratkim osamosvojile, čutijo prav v Združenih narodih svojo moč in samostojnost. Manjše države so prišle do spoznanja, da se njihov glas najbolje sliši po Združenih narodih, v katerih ustvarja njihov vpliv moč, ki je večkrat zmogala v svetovni politiki.

Organizacija Združenih narodov rešuje s svojimi organi vrsto problemov, in to ne samo političnih, ampak tudi socialnih, gospodarskih ter znanstvenih. Tako je OZN organizirala akcijo, da je bilo seznanjenih z izsledki jedrske energije v miroljubne namene 3000 znanstvenikov iz 69 držav. Nič manj važna ni vloga Združenih narodov pri dajanju pomoči narodom, katerim je organizacija namenjena. Na tem področju je bilo narejenega že mnogo, vendar še ne zadosti.

Pretriran optimizem v delo OZN je v precejšnji meri izginil, vendar se tu in tam še pojavljajo tendence, da je Organizacija Združenih narodov nekakšna svetovalna vlada, ki lahko vsiljuje suverenim državam svojo politiko in dela neodvisno od njihove volje. Takih zmotnih mnenj je iz dneva v dan manj, in ljudje vidijo v Organizaciji Združenih narodov vse bolj njeno politično vlogo in njeno univerzalnost, ki jo organizacija iz dneva v dan bolj izpopolnjuje. Navzočnost stalnih zastopnikov držav članic v sedežu Združenih narodov pomeni neke vrste stalno diplomatsko konferenco, na kateri imajo delegati možnost stalno spremljati vse politične dogodke.

Jugoslavija sodeluje pri delu Združenih narodov že od samega začetka in je vsa leta zastopala stališče, da je ustavevitev hladne vojne in vzpostavitev splošnega sodelovanja med narodi glavna naloga današnjega časa. Naša država zastopa tudi stališče, da je treba akotj za pomoč državam vse bolj prenesti na samo Organizacijo Združenih narodov, hkrati pa si neumorno prizadeva, da se v svetu uveljavijo načela aktivne koeksistence.

Dan Organizacije Združenih narodov ne praznujemo zato, da bi peli slavospev delu OZN, ampak da še z večjim optimizmom gledamo v delo Združenih narodov in da potrdimo pravilnost njene poti in njenih smotrov v prizadevanju, da dosežemo takšen svet, v katerem bodo živeli vsi kot dobri sosede.

Res je, da bodo nekateri organi Združenih narodov počasi prenehali z delom, kajti svet jih ne bo potreboval več. Vendar bodo Združeni narodi še dalje potrebni. Potrebni so zaradi možnosti pogajanj, ki so v današnjem času in situaciji nujno potrebni. Nobena doslej preizkušena oblika mednarodne organizacije ne daje podobne alternative v katerikoli smeri. Delo je treba nadaljevati. Opustiti ga, bi pomenilo med drugim, opustiti upanje v razvoj metod za mednarodno sožitje, ki obetajo boljše perspektivo, da bodo prevladale resnica, pravica in zdrava pamet, kot pa jih obetajo tradicionalne metode.

Mnogo je že bilo storjenega, mnogo bo še treba storiti, a vendar vsi gledamo v delo Organizacije Združenih narodov z optimizmom in zaupanjem. Upamo in želimo, da bi se cilji in smotri Združenih narodov kmalu uresničili, svetu v prid in blaginjo.

**ENOTNA KONTROLA
NAD UPORABO DRUŽBE-
NIH SREDSTEV**

Oba zbora Zvezne ljudske skupščine sta na zadnjem zasedanju sprejela zakon o družbenem knjigovodstvu. S sprejemom tega zakona bo uveljavljena organizacija enotne službe knjigovodstva in kontrola nad zakonitostjo razpolaganja z družbenimi sredstvi. Pri nas smo v zadnjih letih uveljavili široko decentralizacijo upravljanja materialnih sredstev, istočasno pa nismo uspeli postaviti na noge takšnega sistema družbenega vpogleda in nadzorstva, takšnega sistema družbenega knjigovodstva, ki bi omogočal vpogled in neodvisno strokovno analizo ter učinkovito kontrolo nad uporabo zakonskih predpisov materialnega in finančnega poslovanja. Tako je nastala potreba po organiziranju službe, ki bo postala družbeni knjigovodja in analitični obem.

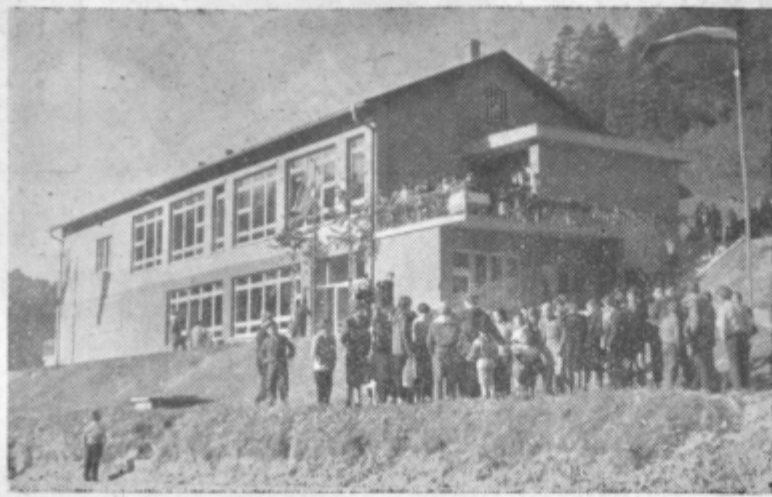
Ta služba bo kontrolirala materialno in finančno poslovanje uporabnikov družbenega premoženja izključno zaradi zaščite zakonitosti. To pa ne pomeni, da bi ta služba pegovala v pravice samoupravnih organov, niti da bi izvajala kontrolo nad njihovo politiko in poslovanjem. Družbena skupnost je zainteresirana le na tem, kako se upravlja in razpolaga z družbenim premoženjem.

Po besedah podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Edvarda Kardelja novi zakon med drugim omogoča povezovanje dvojne kontrole: od spoda in od zgoraj. Družbena kontrola bo omogočila, da bo trošenje družbenih sredstev javno in dostopno slehernemu državljanu.

Bistvo družbenega knjigovodstva je v tem, da od občane inšpekcije preidemo na sistem ažurne, vsakdanje inšpekcije. Tako dobro organizirana kontrola, uresničena prek evidence, bo omogočila tudi bolj smelo gibanje v smeri nadaljnega razvoja družbenega upravljanja.

Nova osnovna šola v Paki pri Velenju

središče kulturnega in političnega izobraževanja

Nedelja osemnajstega oktobra 1959. leta bo v kroniki Pake pri Velenju, Paškega Kozjaka in bližnjih hribovitih zaselkov zapisana z velikimi črkami. Ta dan se je namreč prebivalcem teh krajev izpolnila 56 let stara želja; v Paki pri Velenju so odprli lepo, svetlo in sodobno urejeno osnovno šolo.

Kaj pomeni nova šola za tamošnje ljudi, prav posebej pa še za otroke, smo lahko spoznali pri slovesu od stare šole. Res je, da so šolarji »zadnji pozdrav« zasakali na smešno plat, toda navzlic temu niso mogli zatajiti vseh težav in nevesčnosti, ki so jih imeli v skrajno neprimernem prizidku zasebne hiše, kjer ni bilo električne luči in so si zato morali pomagati s petrolejko, kjer jim je večkrat vsa »omotična« zaropotala po tleh šolska tabla, kjer so sedeli v več desetlet starih klo-

peh in kjer so med drugim imeli celo omaro brez predalov.

V nasprotju s staro »šolo«, stoji novo poslopje na lepem in sončnem prostoru. Pri graditvi novega poslopja sta združila svoje sile in prispevke občinski ljudski odbor v Soštanju ter krajevna skupnost — prebivalci Pake. Kot je pri otvoritvi šole poudaril predsednik ljudskega odbora soštanjanske občine tov. Stane Ravljen je znašala vrednost gradbenih del za novo šolo 31 milijonov dinarjev. Od tega je občina prispevala 28,5 milijonov, termoelektrarna v Soštanju poldrugi milijon, prebivalci s prostovoljnimi delom in lesom pa en milijon.

Na slovesnosti pa je o prizadevanjih domačinov, zlasti gradbenega odbora govoril tudi tov. Jože Turnšek.

Otvoritev nove šole so prebivalci Pake pri Velenju združili še z eno delovno zmago — ta dan je namreč prvič zagorela električna luč. Tudi pri teh delih, ki pa še niso končana, so s sredstvi pomagali občina, nadalje soštanjaska termoelektrarna in nazadnje Elektro iz Slovenjega Grada.

Takoj po slavnostni otvoritvi nove šole je lepa in okusno opremljena šolska dvorana sprejela nekaj sto občudovalcev prisrčnega programa, ki so ga izvajali mladi pevci iz Velenja, v glavnem pa pionirski paške osnovne šole. Ta dogodek je med drugim opozoril, da bo nova osnovna šola na Paki lahko postala močno žarišče kulturno-prosvetnega in političnega življenja. Lepa dvorana z odrom pa bo nudila prijeten dom še tamošnji mladini.

TRINAJST PORAVNALNIH SVETOV V CELJSKI OBČINI

VELIKO ZANIMANJE ZA UVEDBO SAMOPRISPEVKA

Te dni so na območju celjske občine zbori volivcev. Zadnji bo v nedeljo na Dobrni.

Po dosedanjih podatkih je bila udeležba na vseh teh zborih prav lepa. To še posebej velja za nekatero obrobne predele, pa tudi v mestu samem so bili zborovalni prostori nekajkrat pretreseni.

Na vseh zborih so volivci poslušali poročila in nato razpravljali o delu in načrtih ljudskega odbora celjske občine. Veliko zanimanja je bilo tudi za vlogo poravnalnih svetov. Na minulih zborih so namreč volivci celjske občine ustanovljali prve poravnalne svete. Vsega skupaj bo delalo 13 poravnalnih svetov, od tega šest na področjih stanovanjskih skupnosti v celjskem mestu, eden za stanovanjsko skupnost Store, ostalih šest pa za območja krajevnih odborov, to je za Dobrno, Vojnik, Strmec, Frankolovo, Skofjo vas in Smartno v Rožni dolini. Na dnevnih redih zborov volivcev v mestu so bile tudi volitve prvih odbornikov stanovanjske skupnosti.

Predmet živahne razprave je bil še predlog ljudskega odbora glede

Naš komentar

Tako ne more iti več naprej!

(Misli ob zaključku letošnje turistične sezone)

Za nami je glavna ali poletna turistična sezona. V primerjavi z lanskim letom, ko smo zabeležili vsega skupaj 462.166 nočitev, pomeni letošnja številka 477.100 določen napredek.

Kakor lani, tako je tudi letos levji delež turističnega prometa v celjskem okraju odpadel na zdravilišča. Zal, pa moramo povedati, da se število nočitev v naših zdraviliščih v letošnjem letu ni povečalo napram lanskemu in da je v glavnem ostalo na isti ravni, to je pri številu 404.000. Navzlic povečanja števila nočitev v drugih zdraviliščih, je za to ravnotežje poskrbela Dobrna, kjer so

letos imeli za okoli osem tisoč nočitev manj, kot lani. Pri vsem tem je treba povedati še to, da se vse te številke nanašajo do konca septembra. Zato so primerjave več ali manj le ocenitve.

V turističnih krajih celjskega okraja — tu so mišljeni predvsem kraji v Zgornji Savinjski dolini — se je število nočitev v letošnjem letu povečalo za približno deset tisoč ali od 48.000 lani na 58.000 letos. Ostali kraji so imeli okoli petnajst tisoč nočitev, oziroma za šest tisoč več kot lani.

Tudi podatki o številu nočitev tujih gostov povedo, da se leti najraje zadržujejo v naših zdraviliščih ali točneje povedano v Rogaški Slatini. Medtem, ko so imeli lani v Rogaški Slatini 12.149 tujih nočitev, se je letos številka povzpela na 16.500. V ostalih zdraviliščih so zabeležili okoli štiri tisoč nočitev inozemskih gostov in prav toliko v turističnih krajih celjskega okraja.

Številke o potrošenih investicijskih sredstvih na področju turizma v zadnjih dveh letih povedo, da je bil napravljen korak naprej, vendar še vedno premajhen. V celoti je bilo v tem času porabljenih okoli 188 milijonov dinarjev za turistične investicije, od tega 96 v Rogaški Slatini, 19 v Celju, 24 v Laškem, 2 v Dobrni, 8 milijonov za Prebold, Mozirje, in Gornji grad (povsod weekend naselja), nadalje 12 v Logarski dolini in okoli 20 milijonov v ostalih krajih, oziroma za manjša dela na območju celotnega okraja.

Analiza letošnje turistične sezone pa pove mimo teh številke še to, da smo na območju celjskega okraja dosegli stopnjo, od katere ne bomo napravili večjega ali vsaj bistvenega koraka naprej. Nadaljnje povečanje turističnega prometa zavisi ne-le od obnove in ureditve sedanjih turističnogostinskih kapacitet, od zgraditve novih turističnih objektov, temveč v enaki meri še od ureditve in zgraditve ostalih komunalnih naprav, to je od cest, vodovodov, zboljšanja železniškega in avto-busnega prometa ipd. Slabe komunalne naprave so zdaj postale najresnejša ovira pri nadaljnji rasti turizma. Zelje na tem področju so velike. Toda, to niso samo želje, ampak tudi potrebe. Poglejmo samo cesto do Logarske doline, nadalje cesto Celje, oziroma Store—Rogaška Slatina, ki spada prav gotovo med najslabše ceste pri nas sploh, cesto proti Dobrni in nazadnje proti Rimskim Toplicam. Modernizacija teh cest bo zahtevala težke milijone, ki jih ne bo mogoče najti kar čez noč. Vendar se zdi, da bi sodelovanje Uprave za ceste in ljudskih odborov tudi na tem področju rodilo zaželene uspehe. Gre namreč za to, da bodo morali tudi ljudski odbori prispevati ustrezen delež za ureditve teh objektov.

Sicer pa, rešitve turizma ni samo v cestah. Veliko problemov in načrtov se skriva tudi v investicijskem programu za razvoj turizma, ki bi ga naj uresničili v najbližji prihodnosti. O tem pa kdaj drugič.

M. B.

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 16. oktobra

PO DVODNEVNEM ZASEDANJU je Zvezna ljudska skupščina končala svoje delo. Drugi dan sta oba zbora sprejela zakon o družbenem knjigovodstvu.

NA GOSPODARSKEM RAZSTAVISCU v Ljubljani so odprli šesti

mednarodni sejem sodobne elektronike.

Sobota, 17. oktobra

Elektrogospodarska skupnost Slovenije je izdala poziv vsem potrošnikom električne energije, naj čim bolj varčujejo z električnim tokom, zlasti da ne uporabljajo električnih peči za gretje prostorov.

Nedelja, 18. oktobra

OB 40-LETNICI SKOJ in 18-letnici ustanovitve Srbske narodnoosvobodilne mladinske zveze je bilo v Titovem Užicu veliko zborovanje, na katerem sta pred okoli 40.000 ljudi govorila član Izvršnega komiteja CK ZK Srbije Miloš Minić in predsednik CK LMJ Mika Tripalo.

Ponedeljek, 19. oktobra

V BEOGRADU je bilo posvetovanje o obrti, na katerem so sklenili, da morajo zavodi za napredek obrti predvsem pomagati občinam pri razvijanju obrti v skladu s potrebami življenjske ravni in gospodarstva.

Torek, 20. oktobra

NA CAST 15-LETNICE osvoboditve Beograda so v glavnem mestu naše države med drugim odkrili spominski grobnico na novem pokopališču ob Rooseveltovi ulici. Tu ležijo namreč ostanke 1057 rodoljubov, ki so padli med ljudsko revolucijo. Zraven tega so Beograjčani dobili novo veleblagovnico, tretjo po velikosti v njihovem mestu, zvečer pa so na Trgu Marxa in Engelsa odprli novo 45 m dolgo fontano.

Sreda, 21. oktobra

NA SESTEM PLENUMU CK Ljudske mladine Slovenije so razpravljali o idejni vzgoji šolske mladine. Zraven tega so izvolili za novega predsednika Centralnega komiteja tovariša Staneta Kranjca, za sekretarja pa Toneta Preložnika. Dosedanji predsednik CK LMS Tone Kropušek je prevzel dolžnosti organizacijskega sekretarja OK ZKS v Mariboru.

V ZAGREBU se je začel 29. kongres mednarodnih velesmejmov, na katerem so se zbrali delegati 50 mednarodnih velesmejmov iz 21 držav Evrope, Azije, Afrike ter Amerike. Kongres bo trajal tri dni.

Darovali so kri

Pred dnevi so se odzvali na Smarskem pozivu Rdečega križa za darovanje krvi. Ze prvi dan jih je bilo 95. Prišli so celo iz Obsootelja, predvsem iz Virštanjca, Pristave in Mestinja. Uspeh je bil lep. Smarčani so pokazali globoko razumevanje. Najslabši je bil odziv iz Podčetrčka in Imenega, kjer je le učiteljica bila častna izjema. Darovalcem je RK hvaležen za požrtvovalno dejanje.

T. O.

Stanovanjska skupnost v Mozirju

Pred dnevi so imeli v Mozirju zbor volivcev, ki je bil lepo obiskan. Namen zbora je bil, da sprejme sklep o ustanovitvi stanovanjske skupnosti za območje Mozirja in njegovo bližnje okolice.

Po poročilu o pomenu, namenu in potrebah stanovanjske skupnosti se je razvila živahna razprava, v kateri se je med drugim pojavilo vprašanje, ali naj v okviru stanovanjske skupnosti delajo tudi družbene organizacije? Poznejša debata je pokazala, da je obstoj najrazličnejših društev več kot potreben in utemeljen, vendar, da bo treba bolj kot doslej skrbeti za koordinirano delo med vsemi društvi in organizacijami ter stanovanjsko skupnostjo.

Poleg tega so ugotovili, da bo morala stanovanjska skupnost posvetiti veliko skrb ustanovam in ob-

jektom, v katerih se bo zbirala mladina. Poleg tega pa so volivci opozorili na delo servisnih obratov. Končno so izglasovali sklep o ustanovitvi stanovanjske skupnosti v Mozirju. Istočasno so izvolili 11-članski začasni svet skupnosti in mu naročili, da izdela statut ter da pripravi program za delo novega organa.

NOVI ČLANI MLADINSKIH AKTIVOV

V počastitve 40-letnice ustanovitve SKOJ je imel občinski komitej LMS v Soštanju slavnostno sejo. Lepe proslave so bile tudi na vseh šolah. Zraven tega so mladinske organizacije sprejele prejšnji teden v svoje vrste nad 150 novih članov.

V. S.

V Celju trije novi mostovi

Minulo soboto so bili v Celju odprti trije novi mostovi. Čeprav ni bilo ob tej priložnosti nobenih večjih svečanosti, pa so bili prvi koristniki teh lepih in hkrati prepotrebni objektov vendarle prijetno presenečeni. Po običaju, ki je sicer v navadi ob splojitvi novih ladij, so prvi pasanti, oziroma vozniki motornih vozil prejeli vsak po eno steklenico penečega vina. Tako je ves presenečen to darilo prejel nek sprehajalec čez brv v mestni park, nadalje avtoizvošček Planinšek za prvo vožnjo z avtomobilom čez most pri Joštovem mlinu in voznik poltovornega avtomobila registrska številka S-8422 za prvo vožnjo čez voglajnski most pri pošti.

Trije novi mostovi so za Celje lepa pridobitev. Med vsemi je prav gotovo najlepši tisti, ki povezuje Muzejski trg z mestnim parkom. Še lepši pa bo potem, ko bo rešen lešenega opaža. Je železobetonski, dolg 65 in širok 4 metre. Najlepši je v svojem srednjem, vitkem loku. Gradbeni stroški zanj so znašali okoli enajst milijonov dinarjev.

Pri gradnji mostu pri Joštovem mlinu sta razen občine, ki je dala 3,5 milijona dinarjev, pomagala še kolektiva Veležitarja in Avtoobno-ve. Oba skupaj sta namreč prispe-

vala en milijon dinarjev. Ta most je dolg 21 metrov. Zraven štirime-trskega cestišča ima še dva pločnika za pešce v skupni širini 1,8 metra.

Glavna elementa novega mostu čez Voglajno pri pošti sta železo in les. To je pravzaprav polprivzoričen most in napravljen tako, da ga lahko v enem tednu prenesejo na drugo mesto. Gradnja takšnega

polstalnega mostu je bila na tem mestu potrebna spričo predvidene regulacije struge Voglajne. Za gradnjo mostu je občina potrošila devet milijonov dinarjev. Zraven te pridobitve pa je bil poglobljen še železniški podvoz do take mere, da se zdaj tudi nemoteno razvija tovarni in avtobusni promet. Dela pri podvozu so stala okoli tri milijone dinarjev.

Novi most, ki veže Muzejski trg z mestnim parkom

**POGLED
PO
SVETU**

»Periodo po Hruščevu« označujejo prizadevanja, da bi misel na sporazumevanje ne zaspala. Pri tem je zelo aktiven spet Macmillan, ki si je v stitajno zmago na volitvah še bolj utržil položaj in si povečal politični ugled v svetu. Tudi Hruščev nadaljuje s svojo politiko. Ponovno je obrazložil svoje stališče do nemškega vprašanja, češ SZ je za pogajanja, je zato, da se podpiše mirovna pogodba, treba je le spraviti s pota kamenje, ki je ostalo po drugi svetovni vojni. Ponovno je iz Moskve razglašal misel o miroljubni koeksistenci obeh svetov, socialističnega in kapitalističnega in seveda o medsebojni tekmi v proizvodnji, v politiki, ideologiji, medtem ko naj orožje rjavi. De Gaulle se pri tej akciji za konferenco na najvišji ravni drži bolj pri strani, češ da mu ni jasno, kaj naj bi se na njej obravnavalo, medtem ko Macmillan meni, da bi naj najprej na vrsto prišel Berlin, nato pa jedrski poskus.

Tudi v Ameriki »perioda po Hruščevu« ne opuša misli na najvišjo konferenco. Tekma s SZ se že vrši in to še kakšna! Verjetno bo kmalu zavzela tak obseg, da bo za obe državi pretežko breme — vsaj astronautika. Morebiti bo zaradi tega res prišlo do resnega obravnavanja razorožitve, splošne razorožitve. ZDA so seveda še vedno nezaupljive, posebno zaradi inšpekcije in kontrole pri razorožitvi. Močno se odraža v tej »periodi« tudi kitajsko stališče. V ZDA so bili navajeni, da so Sovjetski zvezi očitali odgovornost za vse, kar je storila LR Kitajska. Zdaj tega Herter več ne dela, vendar so kitajska stališča zaradi Formoze eden največjih »kamnov«, ki leže na poti med obema blokoma. Na Zapadu so seveda natančno študirali vsako besedo, ki jo je Hruščev izrekel v Pekingu, v Vladivostoku in

MALI INTERVJU

Preprosta analiza

UČINKOVIT ODGOVOR NA VPASANJE, KAKO POJMUJEJO OBLIKE NAGRAJEVANJA PO UČINKU DELA PREPROSTI DELAVCI

Pred kratkim me je pot zanesla mimo gradbišča nove šmarske železniške proge. Delovišče se sicer ne razlikuje od drugih podobnih gradbišč. Presenetilo me je, da sem kljub jesenskim in razmeroma mrzlim dnevom videl delavce, ki so delali brez srajc. Mislil sem, da jih zebe. Ko sem prišel bližje, sem spoznal, da so potni, vroče jim je bilo. Trdo so delali in zanimivo, nihče ni imela časa, »da bi se naslanjal na lopato«.

Vzrok so mi obrazložili sami. Zasluge je namreč odvisen od števila izmetanih kubikov. Ko so zvedeli, da sem časnikar, so rekli, naj se pogovorim s Stankom Peričem, ki da je najboljši v njihovi skupini. Našel sem ga nekoliko vstran od glavne delovne skupine. Delal je na škarpi potoka in ko sem ga ogovoril, sem čutil, da se mu zdi škoda izgubljenih minut. Vendar je bila njegova logika, čeprav izražena s preprostimi besedami — brez fraz — tako učinkovita, da sva res kmalu končala. Takole je obrazložil njihovo »delovno filozofijo«:

»Večina, kar nas dela na tem odseku, smo iz okolice Sinja. V Slovenijo smo prišli, da bi čimveč zaslužili. Z izvajalcem del smo se zato pogodili, da bomo delali v akordu. Čim več narediš, več zaslužiš. Razumljivo je, da zato tudi vsi pošteno delamo. Za primerjavo naj povem moj primer. Če bi bil plačan na uro, bi dnevno zaslužil 400 dinarjev, če bi za toliko naredil ali ne. Dejansko pa z akordom zaslužim povprečno po 1300 dinarjev na dan, kadar mi »steče« pa tudi po 2000 dinarjev dnevno. Tako ni čudno, da nas vidite brez srajc še sedaj, ko se mnogi zavijajo v plašče. Pa tudi podjetje ima ugodnosti s tem načinom nagrajevanja, saj potrebuje manj delavcev, manjše so težave z nastanitvami in preskrbo, pa tudi delo hitreje napreduje.«

Tako je Stanko Perič preprosto obrazložil vpliv sistema nagrajevanja na delovni učinek, obrazložil pa ga je boljše kot najtehtnejše analize, saj ga dan za dnem doživlja. Dodal je tudi, da ga ne bi nihče več pripravil, da bi sprejel delo z urno plačo. Urna plača je nepravilna, je dejal, saj je enako nagrajen oni, ki veliko naredi kot nekdo, ki je na delovišču bolj v napoti; zaradi nje človek tudi poleni. Edina skrb je, da mine čas. To pa je slabo. Tako je moj mali in nenapovedan intervju končal še z eno preprosto, a tehtno ugotovitvijo.

PRESKRBA šoštanjske občine

Pred dnevi so člani sveta za blagovni promet pri občinskem ljudskem odboru v Šoštanju razpravljali o načrtu preskrbe za naslednje leto.

Za spremembo obstoječega stanja je svet za blagovni promet sprejel načrt, ki obvezuje preskrbovalna podjetja, da sklenejo čvrste pogodbe za dobavo kmetijskih pridelkov, nadalje da kmetijske zadruge prilagodijo kmetijsko proizvodnjo potrebam potrošnih središč in končno da dajo stanovanjske skupnosti in potrošniški sveti nove pobude za izboljšanje pogojev preskrbe in da aktivirajo družbeno kontrolne organe.

Zraven tega plan nakazuje najboljše in najrednejše rešitev preskrbe z mlekom in to v povezavi s kmetijskim gospodarstvom Salek. Tu bodo že v bližnji bodočnosti zgradili hlev za 200 glav živine, uredili manipulativni prostor za mleko, s čimer bo omogočeno, da bodo prodajali samo pasterizirano mleko.

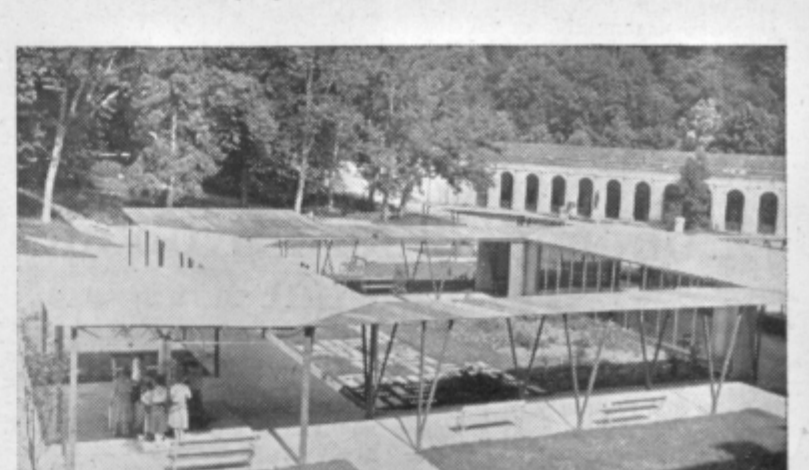
Celjska vulkanizacija dobi stroj za protektiranje avtogum

Do oktobra je bilo v celjskem okraju prijavljenih 2824 motornih vozil. Vsa vozila imajo na kolesih gumijaste plašče, ki so v uporabi približno 25 do 40.000 km pa tudi več. Po tem številu prevoženih kilometrov postane plašč zaradi gladke vrhne ploskve neuporaben. Ker so kljub izrabljenosti profila nekateri avtoplašči še vedno uporabni (plasti platna so še brezhibne), nastaja precejšnja škoda, če se tak plašč zavrzje.

Po vseh srednjeevropskih državah je nekaj let obnavljajo izdelane plašče, to se pravi, da jih nalivajo z novo gumijasto maso — s protektorjem.

Da bi zmanjšali škodo, ki nastaja z odstranjevanjem sicer še dobrih plaščev, se je celjska »Vulkanizacija« odločila, da nabavi stroj za protektiranje vseh gum stanjardnih dimenzij. Stroj bo uvožen; svojemu namenu pa bo začel služiti v začetku prihodnjega leta. Protektiranje bo stalo od približno 4500 do 8000 dinarjev.

ljudmi, med kmeti in zadrugami, znaki vidnega napredka. Nova progja bo stekla daljinski meglici. V imenem, raztegnjeni obsotelski vasi, je zrasla vinskordca sodobna železniška postaja z rjavkastorumenkastimi pritliklami. Tik ob njej pa blede rdeče zadržuje skladišče, eno največjih v Obsotelju. Komaj pred dnevi so mu nadeli streho, ki se oranžno svetlika sredi še zelenih travnikov. Kmalu bodo pridali še valjni mlin, onkraj ceste ob vznožju griča pa zbirno vinsko klet, a v prihodnjih letih še težko pričakovano popolno osemletno obsotelsko šolo, ki bo omogočila poljanskim, virštanjskim, olimskim in podčetrškim otrokom splošno izobrazbo.

Rogaška Slatina — nova pivnica

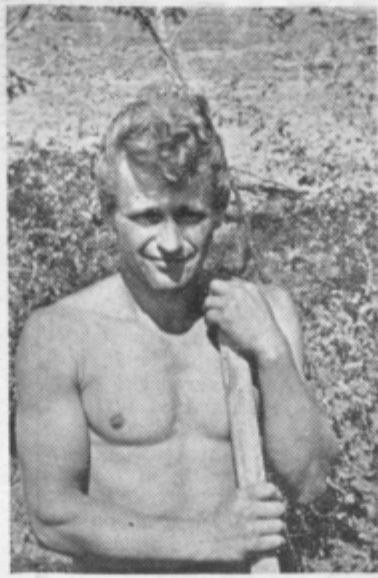
Pomoč industrijskim podjetjem

Pred dnevi je svet za industrijo in obrt Okrajnega ljudskega odbora Celje razen tekočih zadev ob-

ravnal tudi težavno situacijo v »Alposu« iz Sentjurja in Kemični industriji iz Mozirja. Namen te obravnave ni bila kritika, temveč iskanje možnosti, da se obema podjetjema pomaga. Saj se mnogokrat majhno podjetje znajde v težavah, iz katerih ne najde izhoda prav zaradi tega, ker se tedaj, ko bi mu kdo lahko učinkovito pomagal, zanj nihče ne zavzame. V Celju so se glede tega lotili druge poti. Takoj, ko razni gospodarski pokazatelji kažejo na hibe, skušajo z nasveti in tudi z neposredno podporo spraviti delo v normalen tir.

Novo podjetje v Sentjurju »Alpos« je pri ocenjevanju polletnih gospodarskih uspehov ostalo na zadnjem mestu. Osnovni vzrok so raztreseni obrati podjetja, ki onemogočajo boljšo organizacijo dela in s tem seveda tudi boljše finančne rezultate poslovanja. Člani sveta so zato bili mnenja, da bo treba za »Alpos« preskrbeti 72 milijonov dinarjev, ki jih podjetje mora kot lastno udeležbo imeti pri najetju kredita za rekonstrukcijo podjetja.

Istočasno so obravnavali tudi stanje v Kemični industriji v Mozirju. Tudi v tem podjetju imajo silno primitiven proizvodni postopek. Letos je stanje sicer nekoliko boljše, saj so upoštevali nasvet okrajnega ljudskega odbora, in so opustili lesno predelovalno dejavnost. Vendar bo še treba urediti kadrovska vprašanja v tem podjetju, izboljšati organizacijo dela in pripraviti perspektivni načrt razvoja podjetja. Gotovo je namreč, da s sedanjim načinom proizvodnje ne bodo mogli uspešno nastopati na tržišču, kar bi jih končno spravilo v pogubo.

Ob robu

Komuna je odgovorna — ne »odbor«

V žalski občini rabijo, »oddeč po prošnjah za stanovanja, trenutno okoli 650 stanovanj. Letni prirastek prebivalstva znaša 350 oseb, oziroma okoli 65 družin, kar pomeni končno še toliko novih stanovanj vsako leto. Iz tega lahko povzamemo, da bi v žalski občini lahko ublažili silno bolečo stanovanjsko stisko nekako v desetih letih, če bi vsako leto zgradili vsaj 130 stanovanj. Priznajmo, sila dolg rok, ki se bo še raztegnil, če bodo v Žalcu dobili sodišče, kataster in še nekatere druge ustanove. Preko deset let čakanja na stanovanje pa izgubi vsako perspektivnost in postane nevzdržno.

Zaradi tega se zdi občinski načrt, ki predvideva gradnjo 55 stanovanj letno, vsaj čuden, če že ne naiven. Če bodo v žalski občini še najprej uveljavili to stanovanjsko politiko, bodo po desetih letih imeli še težavnejše probleme in hušjo stisko. Zato bi bilo bolj umljivo, če bi občinska orientacija stanovanjske izgradnje sledila na »130 novih stanovanj letno« — po možnosti pa še več.

Občinski organi, ki usmerjajo in do »neke meje« tudi vodijo stanovanjsko politiko v žalski občini, (v glavnem) za primanjkljaj stanovanjskega fonda krivijo predvsem pomanjkanje sredstev. Resnici na ljubo pa morajo priznati, da se z isto težavo srečujejo tudi druge občine, kjer pa so s pravnimi angažiranjem sredstev stanovanjskih interesov dosegli precej več kot Žalčani.

V žalski občini doslej še vedno niso prav doumeli smisla in pomena stanovanjskih zadrug v sistemu stanovanjske izgradnje. Zaradi tega tudi edina stanovanjska zadruga v Preboldu ni prav zaživela. Ko so o tem vprašani razpravljali odborniki Občinskega ljudskega odbora, so menili, da bo tudi v Žalcu potrebno ustanoviti stanovanjsko zadrugo. Pri tem so se ugotovili, da bo uspeh zadruge odvisen od delavnosti vodstva zadruge in razpoložljivih sredstev. Takšno stališče pa je docela zgrešeno.

Stanovanjskega problema ne kaže prepuščati naključju — ali bo odbor zadruge delal, ali ne! Od agilnosti zadruge, od zaupanja, ki si ga pridobi in od organizacijske sposobnosti zadruge je namreč v veliki meri odvisna tudi višina zbranih sredstev, to pa hkrati pomeni število novih stanovanj v zadrugi. Zato je edino pravilna trditev, da je za razvoj in usposobitev zadruge odgovorna komuna in vodilne osebnosti v komuni.

Naj omenimo samo primer mesta Celja, kjer so se za utrditev stanovanjske zadruge zavzel predsednik občine in vodilne politične osebnosti. Z novimi stanovanjskimi najemninami in predlogi za učinkovit sistem stanovanjske štednje postane organizacijska aktivnost komune še pomembnejša. Zato bodo tudi v Žalcu ta problem morali prijeti z druge strani, 55 stanovanj letno je namreč mnogo premalo.

Ni strehe za kmetijske stroje

Nedavno so se sestali predstavniki podjetja »Agrotehnik« iz Ljubljane, celjske »Kovinotehne« in »Elektromerkatorja«. Kot smo že poročali bo »Agrotehnik« opustila svojo trgovino v Celju, njene prostore pa bo dobila nova manufakturna trgovina. Ker je celjski okraj pomembno kmetijsko področje, je potreba po trgovini s kmetijskimi stroji in orodjem tolika, da take trgovine ne moremo pogrešati. Te posele bo zato prevzela »Kovinotehna« s sodelovanjem »Elektromerkatorja«.

Težave so le z obratnimi sredstvi, hkrati pa so za poslovanje potrebni novi prostori.

Nove cene električne energije

Z januarjem bodo začele veljati nove cene električne energije za gospodinjstva. V dnevni porabi bo kilovatna ura stala 7 dinarjev, v nočnih urah pa 3 dinarje. Občinski ljudski odbori pa lahko s predhodnim soglasjem Republiškega izvršnega sveta električno energijo za gospodinjstva in komunalne potrebe podražijo tudi čez 7 dinarjev za KW. Presežek teh fakultativnih sredstev se bi nabiral v investicijskem skladu občine in je strogo namenski za razvoj razdelovalnega omrežja.

Težišče nove uredbe o spremenjenih cenah za električno energijo v gospodinjstvih se naslanja na težnjo, da bi se še bolj uveljavila štednja električne energije v dnevnih urah. Poraba električne energije je namreč zlasti v zimskih mesecih toliko porasla, da v določenih obdobjih zaradi pomanjkanja električne energije nastanejo občutni izpadi v industriji. Istočasno je v zveznem merilu izšla tudi odredba o prepovedi uporabljanja električnih pečic za ogrevanje pisarn in poslovnih prostorov.

Zanimiva je tudi ugotovitev strokovnjakov iz elektro-gospodarstva, da razdelovalno omrežje posebno v industrijskih središčih, ki se hitro širijo, nikakor ne sledi povečani porabi električnega toka, niti razvoju elektro-gospodarstva nasploh. Tako je grozilo, da bi razdelovalna podjetja že čez nekaj let ne mogla razdeliti vse električne energije, ki jo proizvedejo naše nove elektrarne.

Povečana sredstva, ki se bodo zbrala po podražitvi električnega toka, so zaradi tega namenjena izključno za razširitev in obnovitev

Odkupujemo večjo količino pese, korenja in slame po dnevni ceni.

Zivinorejsko-veterinarski zavod
Celje, Lava 26

SPOSOBEN DELAVEC je prvi pogoj za uspešno proizvodnjo

V zadnjem času je vedno več pogovorov in razprav o problemih in nalogah glede izobraževanja delavcev. Kaže, da smo na začetku široke dejavnosti, ki bo našemu gospodarstvu veliko koristila. Prav je tako. Morda smo celo malce pozni. Veliko potreb se je ta čas namreč zbralo in izbile so na površje silovito. Zato je v prvem hipu toliko bolj upravičeno opozorilo, da v ihti

ne zaidemo predaleč, da spričo omejenih kadrovskih, finančnih in materialnih pogojev preveč široka akcija ne bi škodovala.

Zavedati se moramo, da je osnovni cilj izobraževanja delavcev ustvarjanje subjektivnih pogojev, da bo delavec lahko bolje in več proizvajal. S tem se bo dvignila njegova življenjska raven, proizvodnja nasploh pa v enaki meri. Dvig nivoja naše proizvodnje pa je silno zapletena in težavna naloga, in vsekakor vsega z enim zamahom ne bomo mogli urediti.

Zato toliko bolj velja trditev, da bo tudi v okviru načrta potrebna načrtnost in postopnost s poudarkom na bistvenih problemih. Ti pa so v vsakem kolektivu in na vsakem območju spričo posebnih pogojev drugi. Če je največja hiba slabša kvaliteta, se zagrizimo va-

njo, če nizka storilnost v to, in če oboje — najprej v eno, potem pa v drugo. To pomeni trden program dela pri izobraževanju delavcev, se pravi program dela za razvoj in napredek posamezne gospodarske organizacije.

Zavedati se tudi moramo, da je vzgoja ljudi dolgotrajno delo, ki zahteva pedantnost in tenkočutnost, sistematičnost in upornost. Razumljivo je tudi, da se bomo pri ureditvi in pomembne naloge zlasti v šibkejših gospodarskih enotah znova srečali s kadrovsкими problemi in morda tudi z nezainteresiranostjo vodilnih oseb za izobraževanje delavcev. To bo treba premagati — tako ali tako. Brez velikih razprav nam mora biti jasno, da vodilni ljudje, ki ne vidijo prednosti v izobražen h in usposobljenih delavcih, niso dobri voditelji proizvodnje.

Rakšno blago za široko potrošnjo bomo uvažali

Močan gospodarski razvoj je omogočil, da letos uvažamo veliko večje količine blaga za široko potrošnjo kot prejšnja leta. Tako je predvideno, da bomo še letos uvozili iz inozemstva za 12 milijard deviznih dinarjev industrijskega blaga, kolonialnih in drugih prehranbenih artiklov. Ze v prvih sedmih mesecih smo uvozili 949.000 ton hrane v vrednosti blizu 27 milijonov dinarjev. Lani v enakem razdobju pa smo uvozili le 574.000 ton v vrednosti blizu 13 milijonov dinarjev.

Blago za široko potrošnjo iz uvoza v glavnem dopolnjuje domačo proizvodnjo, saj uvažamo pretežno tako blago, ki ga naša industrija še ne proizvaja ali pa ga proizvaja le v omejenih količinah. Razumljivo je, da je naša težnja zmanjšati listo uvoznih artiklov, vendar tako, da to zmanjšanje ne gre v škodo potrošnikov. Pozdraviti je treba uspeh farmacevtske in kemične industrije, ki je prenehala z uvozom nekaterih zdravil, ker jih že sama izdeluje. Prav tako je treba dati priznanje tudi nekaterim drugim gospodarskim panogam, ki se trudijo, da bi v kvaliteti dosegle ali celo presegle inozemske izdelke.

Uvoz blaga za široko potrošnjo odraža skrb skupnosti za izboljšanje standarda, saj je mnogo držav, ki uvažajo v omejenih količinah n. pr. kavo pa tudi drugo kolonialno blago. Samo industrijskega blaga bomo letos uvozili v vrednosti skoraj za milijardo in dve sto milijonov dinarjev. Tekstila bomo uvozili za 622 milijonov din. Blagovna lista vsebuje številne artikle: zavese, preproge, kvalitetno volneno blago, moher, krombi, kamgarn, fine bom-

bažne tkanine, lanene tkanine, robce itd. Predvsem pa bomo uvozili bogato izbiro otroške bombažne trikotaže.

Drugo postavko uvoza industrijskih proizvodov predstavljajo najrazličnejše otroške igrače v vrednosti od 234 milijonov din. To bo razveselilo naše najmlajše, starše pa prisililo, da bodo izvršili nova preračunavanja v družinskih proračunih.

Za ljubitelje svečanih kosil, čajank, predvsem pa za novoletna darila ter darila za rojstne dneve in druge svečanosti je predviden uvoz raznovrstnega porcelana v vrednosti 12,5 milijonov dinarjev. Različnega metalnega blaga (tehtnice in podobno) bomo uvozili za 77 milijonov din. fotoaparatom za 11,5 milijonov, raznih muzikalnih instrumentov za 12 milijonov, predmetov iz plastičnih mas pa za 6,8 milijonov din.

Razen tega bomo še letos uvozili 40 do 50 tisoč električnih štedilnikov, reojev in grelcev, skupna vrednost uvoženih električnih aparatov za gospodinjstvo (hladilniki, bojlerji, štedilniki, itd.) pa bo znašala 98 milijonov d.n. Transistorjev in televizijskih sprejemnikov, gramofonov ter drugih električnih aparatov bomo nabavili v vrednosti 27 milijonov din. Posebna pozornost bo posvečena uvozu večjih količin plinskih aparatov.

Veliko število ljudi bo pozdravilo uvoz koles v vrednosti 22 milijonov din, motociklov za 5,2 milijonov ter lovskih, ribolovskih in športnih potrebščin v vrednosti 14,7 milijonov din. Za nabavo knjig, časopisov, papirja in drugih papirnatih

Obsotelje v jesenskih barvah

Obsotelje je mehka štajerska obmejna pokrajina, kjer se jeseni prelivajo mavrične barve kot valovi vzpetin, ki jih pregrinjajo pašniki, sadovnjaki, vinogradi, orumenelo bukoveje in temno smrečje. Le ob vijugasti Sotli držijo proti strugi pobočja v zibelkasto dolino, ki se v Bistrici od Sotli preščišče in se onkraj spet sprosti v široko raven proti Savi. Se pred dobrim desetletjem je bila to zasajana, v preteklost zazibana pokrajina, ki je ni nikoli dramil zategli vrisk tovarniških siren in ne ropot traktorjev in žvižg lokomotiv. Danes pa se je vzdramila, novi čas je zavel z močnim pišem in jo razburkal. Povsod je nekaj novega, vrednejšega.

Na zeleni vzpetini nad Rogaško Slatino stoji temeljito obnovljena osnovna šola z desetimi učilnicami. Pred dnevi so ji odprli vrata. Široka, svetla je kot bi s pomladno barvo hotela kljubovati jesenski melanholiji, ki odseva iz od-

padajočega listja. Dnevno sprejema nasmejane šolarje in življenje v njej kipi neugnano naprej.

V Pristavi se je pomladil poštni urad z novimi širokimi okni, stopniščem in novo zelenkasto barvo. Onkraj ceste nekoliko v vzpetini pa je opečnato zardelo adaptirano gospodarsko poslopje, ki bo najbrž prav kmalu pristavski prosvetni dom.

V Sodni vasi že vse leto miruje rdečerjav železniški vozovi, kjer taborijo pripadniki JLA, ki građe obsotelsko progjo. Prav tu so nasuli široko sivo ploščad, kjer bo sodnovaška postaja, ki so ji pravkar pripravili temelje. Postaja bo sprejemala potnike in tovor vse od Zuzemskega in doline od Sotli proti Nimmem in Rog. Slatini.

V Podčetrku je oživela grajska kašča, kjer za sivimi zidovi domuje zmeraj okrog 24.000 rdečkastorjavih njuhempširskih piščancev. Z rumenega gradu sredi gozda na strmi pečini je lep po-

gled na mehko pokrajino, ki se vtaplja tja preko zagorskega gričevja v sivkasti daljinski meglici.

V Imenem, raztegnjeni obsotelski vasi, je zrasla vinskordca sodobna železniška postaja z rjavkastorumenkastimi pritliklami. Tik ob njej pa blede rdeče zadržuje skladišče, eno največjih v Obsotelju. Komaj pred dnevi so mu nadeli streho, ki se oranžno svetlika sredi še zelenih travnikov. Kmalu bodo pridali še valjni mlin, onkraj ceste ob vznožju griča pa zbirno vinsko klet, a v prihodnjih letih še težko pričakovano popolno osemletno obsotelsko šolo, ki bo omogočila poljanskim, virštanjskim, olimskim in podčetrškim otrokom splošno izobrazbo.

V Polju ob Sotli so prav tako v grobem zgradili sivkasto zadržno skladišče, najmočnejšo in največjo zgradbo v naselju, kjer bo tudi dvorana za prireditve in seje. V sosedni Bistrici pa hmelsko sušilnico.

Tako je letos k ustaljenim jesenskim barvam Obsotelje ujelo še drobcene, a živahne odtenke, ki odločno oznanjajo nov čas. To so jasni znaki spreminjanja, ki so posledica novih odnosov med

umiriti. Toda tudi cesto bodo prizadeli ljudje s pomočjo celotne skupnosti ukrotili in skozi mehko pokrajino usmerili močno sodobno pot v svet. Taka je obsotelska jesen 1959 z novimi jesenskimi barvnimi odtenki, ki jih bo iz leta v leto več.

Sotelski

Ob razstavi del Moše Pijada

V soboto so v foyeru SLG v Celju odprli razstavo del jugoslovanskega politika, državnika in umetnika Moše Pijada. Ob tej priliki je bila svečanost, na kateri sta govorila Štefka Cobilj iz Beograda in sekretar Obč. komiteja ZKS v Celju Cveto Pelko.

Razstava slik Moše Pijada, ki je že drugi v kratkem razdobju našla pot na slovenska tla, naj bi posredovala občinstvu Slovenjega Gradca, Maribora, Celja, Trbovelj, Murske Sobotice in Ptuja umetniška dela velikega jugoslovanskega politika, diplomata — umetnika Moše Pijada. Razstava, ki so jo hkrati s tem priredili še v

prisoten v slehernem svojem delu.

Moša Pijada se je rodil v Beogradu 4. januarja 1890. Z risanjem se je ukvarjal že v osnovni šoli; s petnajstim letom, ko je zapustil peti razred gimnazije, se je odločil za slikarski poklic z vpisom na Umetno-obrtno šolo v Beogradu. Leta 1906 je odšel na Bavarsko, kjer je v Münchnu obiskoval šolo Heinricha Knirra. Naslednje leto so ga sprejeli na Akademijo likovnih umetnosti, kjer je študiral pri prof. Angelu Janku. Leta 1909 ga najdemo v Parizu, kjer vseh trinajst mesecev preživlja težko življenje. Vr-

najpogosteje slika v portretu in aktu, priljubljena motiva pa sta mu tudi krajina in tihožitje. Ohranilo se je okoli 70 slik v olju in pastelu ter preko 200 risb. Umrl je 16. marca 1957 v Parizu.

Leta 1957 so priredili posmrtno razstavo v Narodnem muzeju v Beogradu, pozneje pa še v zmanjšanem obsegu drugod po Jugoslaviji in februarja 1958 v Ljubljani.

Ze mladostne slike Moše Pijada kažejo svežino. V njih je sicer čutili monokovski dih, vendar ohranjajo izvirnost, vredno in moč, poudarjajo osebo noto, z eno besedo, osebnost, ki ima svoje umetniško tlo.

Stirinaštetna zaporniška doba nam pripoveduje o mračnih celicah, jetniških tovariših in o neizprosni resnici kaznilnice. Realizem je poglobljen, portretiranci izmučeni, sestradani. Toda globoka tragika je tem potrtim vdihnila življenjsko vero in optimizem.

Krajine, ki so nastale v tej dobi, izražajo najpogosteje jesensko vzdušje — vso otožnost in hrepenenje, ki ga je umetnik toliko silneje čutil ob pogledu skozi zamreženo okno celice.

Umetnikova doba po vojni pa nam opozarja na paleto še z druge strani, razširja motiviko — portretu se pridružuje akt, olju pastel, barvi nova barva. Moša Pijada tu ni mogel zatajiti svoje davne želje: slikati, ustvarjati. Njegove risbe, osnutki, skice, ideje, zamisli se žal niso vse realizirale, a te, ki so se, kažejo vso umetnikovo inventivno širokopolnost.

Andrej Beg:

Zimska impresija

Z belim snegom smo obdani in tiho praznih njiv: v misli svoje zakopani. Dan je kratek in ves siv. Noč je dolga in brez kraja — cigareta greje zrak. Tisoč misli se poraja in izgublja v mraz in mrak. Tisoč misli, noč brezdanja — dan je pust, medel in siv in nad trudne veke sklanja se obraz tvoji ljubezni.

Celje na Jugoslovanskem festivalu borbenih pesmi

Od 16. do 18. oktobra je CK LM Srbije priredil Jugoslovanski festival borbenih pesmi in recitacij v proslavo 40-letnice KPJ in SKOJ. Festival se je vršil v Titovem Užicu, središču srbskega ustanka leta 1941. Nanj so bili povabljeni le najboljši mladinski zbori iz vseh republik. Slovenijo je častno zastopal gimnazijski pevski zbor, ki je zapel šest borbenih pesmi pod vodstvom dirigenta prof. E. Kunaja in to tretji dan festivalskih slovesnosti. Ta dan sta na večernem koncertu borbenih pesmi poleg Celjanov nastopila še SKUD Ivan Goran Kovačić iz Zagreba in SKUD Branko Krstanović iz Beograda, torej najboljša akademska pevška kluba v državi.

Nastop na tej vsedravnici mladinski prireditvi je doslej največje javno priznanje našemu mladinskemu zboru, ki že 15 let vztrajno in pošteno goji našo pevsko kulturo in to vsa leta na kvalitetni višini.

Na seji dirigentov, ki se je vršila po nedeljskem koncertu, sta dala svoje strokovne vtise univ. prof. Skovran z beogradske glasbene akademije in kompozist Vojislav Ilić. Na tej seji sta oba strokovnjaka najbolj pohvalila gimnazijski pevski zbor iz Celja in mladinski pevski zbor iz Prizrena, ki je pel v Užicu v soboto zvečer. Ta strokovna pohvala in nastop sam sta nedvomno lepo zadostjeje dirigentu Kuneju za njegovo vztrajno pedagoško in umetniško delo pri zboru, za zbor sam pa spodbuda, kakršne doslej še ni doživel. Tudi deklamacija Matjaža Bertonecja (Kosovelov »Rdeči atom«) je bila dobro sprejeta.

Mladi pevci so na reviji najboljših mladinskih zborov v Titovem Užicu potrdili svoj sloves, udeležba na festivalu pa je zanje pomenila tudi veliko doživetje. Posebno jim bo ostala v spominu veličastna komemoracija ob spomeniku padlemu užičskemu delavskemu bataljonu na Kadinjači, 16 km od Užic v smeri proti Bašni bašti.

Problem celjske gledališke kritike

Tisti, ki zasledujejo naš list in jim je posebej pri srcu gledališče, so gotovo opazili, da so vse tri letošnje premiere odšle mimo brez gledališke kritike. Sodimo, da postavila tak izpad v slabo luč tako gledališče kakor naš list, češ gledališče ni vredno, da bi se o njem pisalo, Celjski tehdnik ga ignorira... Resnica pa je prav nasprotna: gledališče je vredno kritike, dolžnost članov redakcije pa ni, da bi jo pisalo, ko že ne najde koga drugega. Od kod in zakaj tedaj ta nenadna kriza?

Gledališka kritika (zlasti na Slovenskem) ima svojo nespremenljivo fiziognomijo: je bolj ali manj strokovna, kar se terminologije tiče, in upošteva, kar se kritikov tiče, nekatere olajševalne okoliščine, ob katerih lahko o tem ali onem gledališkem delu izvemo celo dosti več kakor bi navezadnje zadovoljalo, da bi vedeli. Gledališka kritika ni to, kar bi po zatrevanju literarnih teoretikov morala biti, namreč umetniška stvaritev zase. Običajna modna in zaradi nujnosti nezogibna stereotipnost, filozofiranje ex cathedra je nemara lažje. Vendar ne gre tu za podrobno razčlenjevanje in dokazovanje na kratko formuliranega in bolj ali manj točnega dejstva, saj se gradivo za obrambo ponuja kar samo, pač pa za mnogo važnejši in tudi resnejši (čeprav lokalni) problem, za vprašanje: je gledališče potrebno kritiki ali je kritika potrebna gledališču? In če je že kritika potrebna gledališču, v kar menda nihče ne dvomi, še za vprašanje: kakaj Celje ne premore vsaj standardnega gledališkega kritika? Celjski radio ga sicer ima, Celjski tehdnik ga je imel — toda kako zavidanja vredno: dva v eni osebi!

Spriču tega, da je Celje tretje kulturno žarišče naše ožje domovine — upajmo, da res je! — se pač ne moremo sprijazniti z ugotovitvijo, da je ena njegovih najpomembnejših kulturnih ustanov prepučena tako rekoč aplavzom publike in brez tistega, kar vodi in giblje vse druge gledališke ustanove po svetu. Torej brez svobodne, javne in poštene kritike! Ni namreč verjetno, da bi bila možna taka vrzel v razumnosti mesta z več kot trideset tisoč ljudmi; narobe, vemo celo, da je resnica povsem drugačna. Vprašanje izhaja torej od drugod in zadeva drugam. Če je namreč povsod drugod odnos gledaliških ljudi do kritika, ki hoče biti, zato ker je kritik (ne glede na moč izrazoslovja, pač pa po svoji etični strukturi, pošten, tudi pošten, tedaj desetletni obstoj celjskega poklicnega gledališča takoga zrelega odnosa na žalost ni pokazal. Kakor na marsikakšnem kulturnem področju, tičimo tudi tu še v provincializmu, ki ozko in z ljubosumjem zagovarja pozicije, na katerih je, ne glede na to, da bi se jih lahko brez bojazni pred propadom rešil. Iz tega razloga so morali tisti redki kritiki kakor priložnostni recenzisti krmariti med Scilo in Ka-

seči tudi republiški Zavod za izobraževanje v delavskem in družbenem upravljanju. Svoj program je moral zasnovati v skladu s temi rastočimi potrebami in ga postaviti v širok okvir. Upošteval je velike potrebe občinskih delavskih univerz in izobraževalnih centrov, hotel je pripomoči k hitrejšemu uveljavljanju organov družbenega upravljanja v družbenih službah, predvsem pa je hotel bistveno prispevati in pomagati proizvajalcu-upravljavcu pri izvajanju družbeno pomembnih nalog. Zavod je v pripravi na jubilejno leto že s programom, še bolj pa s svojo dejavnostjo posegel v vsa področja, iskal in našel nove oblike dela, da bi čim širše in čim bolj uspešno zajel in vplival na rast celotnega delavskega in družbenega upravljanja.

Začnimo s proizvajalcem. Leto 1958 je postavilo predenj ogromne naloge. Borba za nove tarifne pravilnike, za nov sistem nagrajevanja po učinku, boj za povečanje družbenega standarda itd. je vrgel proizvajalca upravljavca in vse delovno ljudstvo v široko akcijo, ki ni trenutna. Tako sistem delitve dohodka kot sistem nagrajevanja in rast delavskega in družbenega upravljanja so proces. V ta proces se je že od ustanovitve povsem vključil republiški Zavod. Bitka bo tembolj zmagovita in vsestranska in široka, čim bolj bo proizvajalec spoznal probleme, stremiljenja, pota in tudi izkrivljanja, ki na tej poti nastajajo.

Zavod bo skozi vse kolegarsko leto spremljal proizvajalca-upravljavca — od plana tja do zaključnega računa in do problema razširjene reprodukcije v podjetju, komuni in širši družbeni skupnosti, mu pokazal vlogo upravljavca v

VPIS V JEZIKOVNE TEČAJE

Ljudska univerza v Celju sporoča, da bo vpisovanje v jezikovne tečaje v torek 27. in v četrtek 29. oktobra od 18. do 19. ure v zbornici učiteljskega v Celju.

Poleg začetnega in nadaljevalnega tečaja nemščine in angleščine bo letos tudi začetni tečaj iz poljskega jezika, ki ga vodstvo univerze toplo priporoča tako odraslim, kakor mladim.

tem dogajanju in odločanju, posredoval pridobljene izkušnje drugih kolektivov in ga bogatil z znanjem.

Kako? Problemski, eno ali dnevni seminarji o konkretni problematiki s široko razpravo o njej posvetovanje o določenih vprašanjih, zelo poljudne brošure »Razgovorje«, ki bodo dejansko razgovor z upravljavcem o posameznih gospodarskih vprašanjih in o vlogi upravljavca v njih, skriptas predavanja in ponazorili in bilten »Tribuna samoupravljanja« — to bodo razne oblike izobraževanja. Ne samo to. Spremljal bo upravljavca, proučeval težave ter skušal nakazovati pota njihovega reševanja. Lanskoletne pozitivne izkušnje v proučevanju prakse, vsebine in metode dela delavskih svetov Zavod letos izkoristil in sodelovanju s posameznimi političnimi in družbenimi organizacijami in ustanovami bo nadaljeval in razvil ter posredoval analize.

Zavod teži za tem, da bi družbeno ekonomska vzgoja dosegla poslednjega upravljavca. Skrb za kadre, ki jo je pokazal rudnik Velenje, naj bi bila zgled za druge gospodarske organizacije. Tam so skoraj vsi člani delavskega sveta in upravnega odbora obiskovali tečaj za delavsko samoupravljanje na Teharju. Mladinci, člani delavskega sveta so bili na tečaju v Bohinju. Petmesečno partijsko šolo pri CK v Ljubljani je dokončalo 32 tovarišev, od katerih je nad polovica članov DS. V industrijsko rudarski šoli so tako usmerili sistem dela in vzgoje, da bodo slušatelji seznanjeni s problemi in nalogami članov kolektiva kot samoupravljavca. Vodilni člani delavskega samoupravljanja so uspešno dokončali seminar na republiškem Zavodu.

(Nadaljevanje prihodnjič)

jubilejnem 40. letu ustanovitve KPJ, bo lahko tako še tembolj obogatila poglede in osvežila spomin na osebnost revolucionarja, čigar življenjska pot je bila v celoti posvečena domovini, njenim narodom in ljudem.

Stiriinštrideset olj in risb zgovorno priča, da se je Moša Pijada, čeprav občasno, venmal tako za umetnost kakor za probleme, ki so stali pred njim kot državnikom. Dolgotrajna robija v Sremski Mitrovici in Lepoglavi ga ni strla, marveč je celo poglobila njegov življenjski optimizem, za katerega je našel tudi močan umetniški izraz, z drugimi besedami, resnična umetniška potencia, ki je vodila njegov čopič, priča o resničnem umetniku, ki je

ne se v Beograd, kjer se prične ukvarjati s slikarstvom in novinarstvom; leta 1913 sprejme honorarno mesto učitelja risanja na gimnaziji v Ohridu, leto dni kasneje pa se zopet posveti publicistici.

Leta 1920 so anonimno izšle njegove ilustracije Kraljevića Marka. Istega leta je prvičkrat razstavljal v beograjskem »Oblikme, ki so stali pred njim kot državnikom. Dolgotrajna robija v Sremski Mitrovici in Lepoglavi ga ni strla, marveč je celo poglobila njegov življenjski optimizem, za katerega je našel tudi močan umetniški izraz, z drugimi besedami, resnična umetniška potencia, ki je vodila njegov čopič, priča o resničnem umetniku, ki je

Osrednji problem slikarskega dela Moše Pijada je človek, ki ga

Sistematično izobraževanje za vse

Ideološka komisija pri občinskem komiteju ZKS v Slovenskih Konjicah se je te dni nekajkrat sestala in se dogovorila o delu politične šole in delavske univerze. Politična šola, ki je organizirana v okviru delavske univerze, bo začela s predavanji že v začetku oktobra. Vanjo bodo poslala podjetja delavce-komuniste, ki sodelujejo v delavskem samoupravljanju, političnih in sindikalnih organizacijah. Mimo teh se bodo v šolo vključili tudi zastopniki osnovnih organizacij Zveze komunistov s terena.

Delavska univerza sama pa ima v programu še več drugih tečajev in predavanj. Njen upravnik je postal Jure Pirnovar, ki je z veliko prizadevnostjo ob pomoči občinskega komiteja — posebej ideološke komisije — začrtal osnovni program dela po splošnih smernicah delavskega izobraževanja. Delavska univerza bo delovala predvsem v treh smereh. Vsako teh smeri bodo vodile komisije, ki bodo sestavljale podrobne programe. Družbeno-politična komisija bo mimo samostojnega delovanja sodelovala tudi v vseh drugih komisijah, tako da bo družbeno politična vzgoja odtehtala doberšen delež pri vseh predavanjih, ki jih bo pripravila delavska univerza. Družbeno-ekonomska komisija bo pripravila načrt za delo, ki ga bodo izvajali predvsem v podjetjih. Ta bo nekakšno nadomestilo za vse tiste, ki se doslej niso mogli udeležiti šole za družbeno samoupravljanje na Teharju. Pretežno si bo komisija prizadevala za vzgojo delavskih vrst glede samoupravljanja, hkrati pa bo delovala s komisijami za kadrovska

vprašanja in vzgajala delavce tudi strokovno, predvsem bodo začeli skrbeti za mlade delavce, ki prihajajo na novo v podjetja.

Pojljučno znanstvena komisija, ki se bo delila v podkomisije: šola za starše, dom in gospodinjstvo, zdravstvo, kmetijstvo in splošno izobraževanje, bo poskrbela za vrsto predavanj. Vsa predavanja bodo privedli pretežno v obliki tečajev, tako da bodo udeleženci zares pridobili, kolikor bo le mogoče več znanja. Predavanja bodo tudi v okoliških krajih, v Ločah, Zrečah, Vitanju in Spitaliču. Trenutno je delavska univerza še vedno pred velikimi težavami, predvsem glede sredstev, toda v prihodnjem letu bo lažje, ker bo občinski ljudski odbor določil sredstva za univerzo v proračunu. Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« pa bo v prihodnje precej razbrejmenjeno, saj bo univerza prevzela pretežni del vzgojnega delovanja, prosvetno društvo pa se bo bolj posvetilo kulturni dejavnosti.

V prihodnjih dneh bo v Slovenskih Konjicah prvo predavanje politične šole. Za to je učni načrt že sestavljen. Predavali bodo predavatelji Okrajne delavske univerze iz Celja in ideološke komisije OK ZKS Celje, približno polovica predavateljev pa bo kar iz Slov. Konjic. Enako bo v prihodnjih dneh začel delati tečaj za delavce podjetja KO-STROJ. Ti bodo odšli v Sudan, kjer bodo v neki tovarni montirali stroje, ki jih izdeluje podjetje. Učili se bodo angleščine, mimo tega pa še o kulturni, politični in gospodarski preteklosti in sedanjosti doma in na bližnjem vzhodu.

Z občnega zbora Svobode v Velenju

Na občnem zboru DPD Svobode v Velenju so v nedeljo kritično pregledali svoje delo. Ugotovili so, da je bila zelo uspešna izobraževalna sekcija, ki je organizirala vrsto predavanj. V njenem okviru je recitacijski krožek poleg gostovanj pripravil tudi samostojni večer pesmi in glasbe. Kvalitetno je bilo dalje delo moškega pevskega zbora, med najbolj delavne pa je šteti baletno

sekcijo, ki deluje že sedem let. Ko so govorili o nalogah za naprej, so sklenili, da bi folklorno sekcijo ponovno oživel. Ustanovili bodo tudi literarni krožek, predvsem pa bodo skrbeli za kulturno zabavno življenje Velenjčanov.

Delo velenjske Svobode je bilo plodno in razgibano. Nove oblike dela pa bodo dejavnost še bolj približale Velenjčanom.

Večerna politična šola v Konjicah

V Slovenskih Konjicah je pretekli teden pričela z delom večerna politična šola, ki jo je ustanovil komitej ZKS. Obiskovalo jo bo okoli 30 mladih članov ZKS in drugih političnih funkcionarjev, ki si bodo na ta način pridobili teoretično osnovo za svoje

delo v političnih in drugih organizacijah. Trajala bo do konca maja prihodnjega leta. V okviru programa, ki ga je pripravila ideološka komisija pri občinskem komiteju ZKS, pa bo vsak teden po eno predavanje z razpravo.

V širšo fronto izobraževanja v delavskem in družbenem upravljanju

Ker je problem zlasti v tem času močno aktualen, saj mu naše politične in družbene organizacije posvečajo vso skrb, objavljamo prispevek prof. Vlada LENARDIČA z Zavoda za izobraževanje v delavskem in družbenem upravljanju v Ljubljani, ki v marsičem, zlasti pa tehno osvetljuje nekatere probleme s tega področja.

Kmalu bo poteklo deset let, odkar je tovariš Tito izrekel zgodovinske besede: »Tovarne delavcem«. V tem plodnem boju za razvijanje neposredne socialistične demokracije smo že dosegli tako vidne uspehe, ki po pomenu daleč presegajo okvire naše jugoslovanske socialistične skupnosti in postajajo splošno bogastvo naprednega človeštva, proletariata vsega sveta, ki se danes v različnih oblikah prebija v socializmu.

Mehanizem delavskega in družbenega upravljanja se je po desetih letih razvil, je pester in poln bogate vsebine. Teško je danes reči, da bi bilo kje kakšno področje družbenega življenja, kjer ne bi sodeloval in odločal naš državljani. V tem procesu je val delavskega in družbenega upravljanja zajel vse delovno ljudstvo — od delavca do intelektualca, od kmeta do uslužbenca, od starejših do najmlajših državljanov. Življenje je postalo polno, tudi

polno problemov, s katerimi se ukvarjajo in jih tudi uspešno rešujejo neposredni proizvajalci — upravljavci in drugi državljanji.

Ni čudno, če torej ugotovlja danes neka občina v Mariboru, da je vključenih v neposredno odločanje v občini kar 26.000 ljudi!

V tem procesu se stalno bje staro z novim in novo nezadržano prodira in nam prinaša nove uspehe. Se so pojavi birokratizma, malomeščanstva, mezne miselnosti, vendar nam nesporna vodilna vloga delavskega razreda, ogromen zalet v sistemu delitve dohodka, v socialističnem nagrajevanju, v borbi za stalno večjo proizvodnjo in produktivnost dela, za utrjevanje in razširjanje materialne osnove, za hitrejši in uspešnejši razvoj vseh organov delavskega in družbenega upravljanja ter ogromni doseženi uspehi dajejo vsak dan bolj trdno vero v jutrišnji dan.

Ni čudno tedaj, da je danes predmet široke razprave in odločanja samih proizvajalcev vrsta problemov, vprašanj in področij, ki jih včasih nismo mogli zajeti.

Hitro gospodarski vzpon, širina in stalna rast oblik in organov delavskega in družbenega upravljanja nam narekuje potrebo po občinskih delavskih univerzah in po utrjevanju izobraževalnih centrov v gospodarskih organizacijah. V ta celotni tok dogajanja je nujno moral po-

Novi zakon o izkoriščanju kmetijskih zemljišč - spodbuda za nadaljnjo rast kmetijstva

(Misli iz ekspozicije člana Zveznega izvršnega sveta Slavka Komarja)

Sredi preteklega tedna je Zvezna ljudska skupščina med drugim sprejela tudi zakon o izkoriščanju kmetijskih zemljišč.

Pred nekaj leti je naša zakonodaja uredila in določila velikost zasebne posesti, nadalje vprašanje arondacije, kakor tudi obveznost proizvajalcev, da morajo zemljo obdelovati na običajen način.

Za nadaljnje moderniziranje kmetijstva in razvoj socialističnih odnosov pa so ustvarjeni gospodarski pogoji, v katerih bo lastništvo zemlje vedno manjša ovira za organiziranje sodobne kmetijske proizvodnje in podružabljanje proizvodnega procesa. K ugodnim gospodarskim in družbenim pogojem se z zakonom o izkoriščanju zemljišč pridrujuje še eno sredstvo za socialističen razvoj in preobrazbo vasi. Z njim bo namreč urejeno vprašanje, kako se mora v raznih razmerah ravnanj pri izkoriščanju zemljišč kot splošne dobrine. S tem zakonom se omogoča komunam in drugim družbeno teritorialnim skupnostim, da vplivajo na čim racionalnejše izkoriščanje zemlje. Zato bo zakon tudi eno izmed sredstev boja proti konservativizmu in zaostalosti v kmetijstvu glede na način obdelovanja zemlje. Zakon pa spodbuja kmetijske pridelovalce še k uporabljanju modernih sredstev. Nedvomno pa je tudi to, da bo zakon pospešil in olajšal proces modernizacije kmetijstva ter omogočil združevanje zemlje za sodobno obdelovanje.

Glavno načelo, na katerem sloni zakon, je v tem, da je zemljišče splošen pogoj za proizvodnjo in nemadomestljiva podlaga za prehrano vsega prebivalstva. Zaradi tega ima značaj splošne dobrine. Zakon spoštuje tudi pravice, samostojnosti in odgovornosti zadrug in drugih kmetijskih organizacij, da lahko v okviru družbenega plana okraja in občine uvajajo določene ukrepe, kakor tudi samostojnost kmetov in zadrug v uvajanju medsebojnih gospodarskih odnosov na podlagi predpisov o izkoriščanju zemljišč.

Zakon nadalje obravnava izkoriščanje hidromelioracijskih sistemov. Sicer pa v tej zvezi določa, da naredi družbeno vlaganje sredstev v regulacijo vodnega sistema skupnost za solastnika zemljišča in ji zato daje pravico, da določa normo za izkoriščanje zemljišč, ki jih zajema tak sistem.

Po predlaganem zakonu se postopek za arondiranje zemljišč nekoliko spremeni. Arondacija se lahko izvede samo takrat, če predstavlja zemljišče, ki ga izkoriščajo ena ali več kmetijskih organizacij, določeni minimum skupne površine kmetijskega zemljišča v kompleksu, ali pa če se večji del preostalih zemljišč v tem kompleksu ne obdeluje v kooperaciji. Ta minimum določi republika s svojim zakonom.

Zakon nadalje obravnava oddajanje zemlje v najem, kakor tudi izkoriščanje ledin in pašnikov. Tako določa možnost oddajanja zemlje v najem kmetijskim organizacijam in individualnim kmetijskim proizvajalcem. Prepovedano pa je prevzemanje kmetijske zemlje v najem nad zemljiškim maksimumom.

Skratka, ukrepi, ki jih določa novi zakon o izkoriščanju kmetijskih zemljišč, niso povsem novi. Zakon je zajel vse probleme izkoriščanja zemljišč in omogoča republikam, kakor tudi ljudskim odborom, da te probleme urejajo v skladu s posebnimi pogoji, vendar pa enotno s skupnimi težnjami po povečanju kmetijske proizvodnje in spremembi družbenih odnosov. Zato bo tudi dosledno in pravilno izvajanje tega zakona nadaljnja spodbuda za povečanje kmetijske proizvodnje, za izboljšanje gospodarskega položaja kmetijskih pridelovalcev, kakor tudi za razvoj socialističnih sil v kmetijstvu.

GOSPODARSKE INFORMACIJE

Te dni je izšla štirinajsta številka Gospodarskih informacij, glasila sekcije knjigovodij pri celjskem društvu ekonomistov. Po uvodnem članku, ki seznani bralce z življenjem in delom društva ekonomistov, so ostali sestavki razdeljeni v štiri glavna poglavja: iz knjigovodske in finančne prakse, ekonomske pravni nasveti, iz prakse gospodarskega sodstva ter mnenja in predlogi bralcev. Posamezni članki pa obravnavajo pregled najvažnejših taks, določanje tarifnih postavk za nova delovna mesta, izpolnjevanje obveznosti »osebni dohodki«, knjiženje kompleksne kooperacije za hmeljarje in podobno. V tej številki je med drugim natisnjen pregled gospodarskih sporov v celjskem okraju v prvi polovici letošnjega leta.

IZ SAVINJSKEGA LOGA

Nekdo z občine je obiskal neko šolo. Ko so mu prosvetni delavci razložili svoje težave, čes dela je čez vrh glave, jim je ta odvrnil: »Saj, saj, od samega dela in sedenja v pisarni postane človek nazadnje popolnoma antipatičen! (Verjetno je možakar mislil povedati: apatičen).

Iz življenja na naši vasi

S kooperacijo nobenih težav

RAZGOVOR Z UPRAVNIKOM ZADRUGE NA POLZELI

Gustav Fonda, upravnik Kmetijske zadruge na Polzeli ima za seboj že devet let dela na občini. S svojim sedanjim delom je zadovoljen, čeprav je redkokdaj prost. S tem v zvezi pravi: »Človek mora delati, delo v kmetijski zadrugi pa je teren in ne pisarna, torej ne pod streho, marveč pod milim nebom.« Mimogrede povedano, področje zadruge na Polzeli je zelo obsežno, saj se razprostira na okoli 3.500 ha površine — od St. Andraža do Ločice. Zadruga sodi med dobro urejene, in problemov, kakršni se včasih pojavljajo drugod, tu skoroda ne poznajo. Poglejmo najprej kooperacijo. O njej je upravnik Fonda dejal:

»S sklepanjem pogodb smo začeli lani decembra, 15. januarja letos smo jih za to leto že zaključili. Kooperacija v pšenici je pressegla vsa pričakovanja. Občinski plan je predvideval 30 ha, dosegli pa smo jih brez težav 51. Glede na to, da tega ni nihče pričakoval, so nastale težave okrog se-

mena, ki pa smo jih lepo rešili. Kmetom je tudi letos italijanka krasno obrodila. Kar se ostalih pogodb tiče, bomo po sestanku s političnimi organizacijami takoj pričeli s splošno kooperacijo. Pri kmetih ni nobenega problema, zdi pa se mi, da so formularji pogodb preveč komplicirani — kmet si želi namreč pogodbo, ki jo podpiše, sam prebrati, tu pa mora biti človek, rekel bi, strokovnjak, da mu lahko posamezne odstavke nazorno razloži. Za to porabi seveda tudi dosti časa. Kooperacija na našem področju bo praktično zajela vse tiste, ki imajo več zemlje kakor 30 arov, in sicer jih bo zajela na osnovi organizirane proizvodnje. Tako bodo odpadle mešanice, kjer se na malih kompleksih vrstijo vse mogoče kulture. Doslej je kooperacija zajela 284 ha ali 24%, za naprej pa predvidevamo 60 do 70% obdelovalnih površin. Ljudje si želijo preobrazbe in smotrnega gospodarstva, vendar so vmes tudi hriboviti predeli in je izvedba

zaradi tehničnih zaprek zelo težavna. Stojimo na stališču, da spada vsa obdelovalna površina v okvir skupnosti.«

Vprašanje živinoreje bodo v zadrugi na Polzeli skoro rešili. Tovariš Fonda pravi: »Trenutno imamo 1,20 glav na ha obdelovalne površine, po splošnem računu je sicer na celotnem področju manjka okoli 100 glav, vendar smo 50 glav plemenske živine že naročili in čakamo na odkup. Če bi uredba o prepovedi klanja telet izšla že prej, bi načrt že dosegli. Sicer pa imamo na področju zadruge 980 glav in 1200 prašičev. Glede na splošne potrebe, na načrt občine in obojestransko uresničitve, bomo morali pač slediti rešitvi, ki bo najbolj ustrezala.«

Potem je beseda nanesla še na dejavnost zadruge izven kooperacije in živinoreje. Tovariš Fonda je med drugim rekel: »V tem letu je zadruga prodala okrog 720 ton umetnih gnojil, kar je približno 700 kg na ha obdelovalne površine. Zgradili smo poslopje s štirimi sušilnicami, v katerih je skladiščena okoli 22 ton hmelja; nadalje pa je zadruga pripomogla k ureditvi vzorne šolske kuhinje in dala tudi za ureditev komunalnih problemov čez 5 milijonov dinarjev. Upravnega posloplja še nimamo, vendar se nam ne mudi.

Zadružni svet je zelo delaven. V njem je 46 članov — naprednih kmetov, delavcev in gospodinj. Sestajajo se vsake tri tedne, vedno ob polnoštevni udeležbi, kar priča, da vsi člani aktivno sodelujejo pri delu zadruge. Razprave okrog posameznih vprašanj so vedno živahne in odkrite, demokratske na višku. Da delo zadružnega sveta v zimskih mesecih ne bi zamrlo, bomo tudi letos organizirali tečaje tako s področja kmetijske problematike kakor z ostalih področij.«

dhr

Prednosti odkupa živine v okviru poslovne zveze

središča. Ti in še mnogi drugi razlogi navajajo odgovorne ljudi, da se zavzemajo za to, da bi v čim krajšem času prevzelo odkup poslovne zveze.

Tak odkup živine že dlje časa imajo na področju Gozdarsko-kmetijske poslovne zveze v Mozirju. Vprašali smo upravnika mozirske poslovne zveze tov. Branka Korberja, kako imajo to odkupno službo organizirano.

— Odkup živine izvaja naša poslovna zveza že eno leto. Zadruga dogone smo organizirali tako, da naša komisija dospe na vsak zadrugi dogon. Poleg naših odkupovalcev, strokovnjakov in veterinarja sodeluje v komisiji vedno zastopnik področne zadruge in jasno, tudi živinorejec. Na ta način je kriterij komisije za vsa poslovno zvezo izenačen, hkrati pa imamo možnost da odkupljeno živino takoj razporedimo bodisi mesarskim podjetjem za preskrbo dotičnega kraja, za pitanje, vzrejo in podobno.

Ce gre v Mozirju, čemu bi ne šlo tudi pri drugih poslovnih zvezah. Jasno je, da bo do razmeroma enotnih kriterijev moralo priti povsod. Ce pa bodo le-ti izenačeni, potem ne bo prilike za špekulacije, ko so nakupovalci sami dvigovali ceno in odvažali živino v druge kraje v času, ko smo se doma topli za vsak rep. V tako urejenih prilikah se res ne bo splašalo prodajati morale za piškave pare.

Socialistična zveza na Šmarskem lomi staro

Da bi se seznanili z delom in načrti občinske organizacije SZDL v Smarju pri Jelšah, je naš dopisnik Rudi Lešnik obiskal sekretarja Občinskega odbora SZDL tov. Franceta Kovačiča in ga spregovoril za razgovor.

Vprašanje: Tovariš sekretar, povejte prosim, kako deluje organizacija Socialistične zveze na obširnem območju šmarske občine?

Odgovor: Združitev bivših treh občin na tem območju je nakazala tudi za organizacijo SZDL širše probleme. Po enem letu dela v novih pogojih že lahko govorimo o tem, kako smo reševali posamezna vprašanja. V sami SZDL smo izvedli preobrazbo osnovnih organizacij, ki so bile preveč razdrobljene in niso zajemale prirodno zaokroženih enot. V tem smislu smo združevali območja vaških odborov, ki jih imamo sedaj 27. Sele po združitvi smo ugotovili, da je komaj 45% volivcev članov SZDL. V zadnjih mesecih smo s pomočjo vaških odborov uspeli povečati število članov za 20%. Pri tej akciji sta najbolj uspela vaška odbora v Osredku in Dobovcu pri Rogatcu.

Vprašanje: Kje so vzroki, da je bilo stanje večletnih volivcev šibko? Pa tudi sicer, katere so splošne ovire, ki jih premagujete?

Odgovor: Vzrokov je precej. Dejstvo, da je občina tipično kmečka, da je območje zelo obširno, da so naselja raztresena po večinioma gričevnatem svetu, že samo po sebi predstavlja določene ovire. Trdno zasidrana pa je še v kmetijskih družinah zavest, da zadostuje, če se samo družinski poglavar udeležuje

v družbenem življenju. Zato menim, da je ena osnovnih in najtežjih nalog naše organizacije, da lomi staro zavest, da izobražuje ljudstvo s tem, da pravočasno pojasnjujemo gospodarske ukrepe, da sodelujemo pri organizaciji ljudskih univerz itd. S tovarišem predsednikom Francem Zupancem sva obiskala vse vaške odbore, kjer smo razpravljali o kooperaciji, o reformi v šolstvu in podobno. Kar zadovoljivo teče delo na Kozjanskem, v Pristavi, najšibkejši pa so uspeli v samem Smarju, kar je prav čudno.

Vprašanje: Kakšni so načrti za nadaljnje delo?

Odgovor: Menim, da mora SZDL še bolj na široko povzeti pobudo za aktivizacijo prebivalcev. Več sodelovanja bo treba med vašskimi odbori SZDL in krajevnimi odbori. Osnovno je koordinacija dela. V zimskem času bomo skušali čim širše uveljaviti šole za odrasle, delavske univerze, za kar je imenovan tudi poseben upravni odbor.

Priznati moramo, da so pogoji na Smarskem res težji; toda navzlic temu je bilo letošnje delo uspešno. Stara zavest se lomi. Razvijajo se novi odnosi; vzporedno z njimi pa se spreminja lice-pokrajine ob Solli, na Kozjanskem in Rogaskem. Cilj vsega je: bolje življenje, toda to je v največji meri odvisno od ljudi samih.

V žalski občini so sprejeli kmetijski plan za l. 1960

Petletni načrt v štirih letih

Pretekli teden so odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora Zalec razpravljali o predlogu načrta kmetijske proizvodnje za naslednje leto. Razpravo je odprl predsednik občinskega sveta za kmetijstvo Karel Kač, ki je zlasti poudaril, da v žalski občini obstajajo vse možnosti, da uresničijo nalogo petletnega perspektivnega plana za kmetijstvo že v štirih letih. To sicer zahteva smelejše planiranje in odgovornejše začitovanje nalog. Vendar, sodeč po razpravi, v žalski občini ne bo posebnih težav. Proizvodno sodelovanje zadrug s proizvajalci se je v zadnjem obdobju že toliko razmahnilo, da bodo zajeli v kooperaciji kar preko 70 odstotkov vseh površin (okrajni plan kooperacije predvideva okoli 30 odstotkov površin). Zadruge so zlasti v pretekli kmetijski sezoni naredile svoj življenjski izpit, kmetijska mehanizacija je prav v žalski občini najmočnejša in končno, zadrugi so z letošnjimi izkušnjami dobri spoznali, da je proizvodno sodelovanje za kmetovalca zelo koristno. To so štirje osnovni temelji, ki pogujejo sunkovit razvoj kmetijstva na tem področju in ki hkrati zgovorno potrjujejo, da je investicijsko vlaganje v kmetijstvo rentabilno, istočasno pa tudi, da so možni največji uspehi le tam, kjer se politične organizacije neposredno zavzamejo za gospodarske probleme in jih obravnavajo z istih pozicij z gospodarstveniki in kmetijskimi strokovnjaki.

MANJ HMEJLJSC

Glede pšenice, spričo novih semen, ki omogočajo visoke donose, in dejstva, da so v kooperaciji zajeli že preko 600 hektarov površin posejanih s pšenico, računajo, da bodo tako naslednjega leta petletni perspektivni plan presegli za okoli 8 odstotkov. Nekoliko drugačno sliko kaže hmeljarstvo, kjer so zaradi trenutne svetovne krize težji prodajni pogoji hmelja in nižje cene. Zato so odborniki odobrili predlog spremembe petletnega plana s tem, da naslednje leto in morda še v 1961. letu ne bodo sadili novega hmelja. Istočasno pa bodo v žalski občini opustili okoli 250 hektarov starih, dotrajalih hmeljišč, ki so v manjših obrobni kompleksih in nekatera hmeljišča, ki jih zaradi preozkih

vrst ni možno strojno obdelovati. Glede donosov pa občinski letni proizvodni načrt predvideva okoli 8-odstotno prekoračenje petletnega perspektivnega načrta.

POUDAREK NA ZIVINOREJI

Najbolj odgovorne naloge sprejemajo zadrugi in področja žalske občine v živinoreji. Zahtevno in priporočilo, da naj posestva redijo do 1,5 goveda na hektar, so kmetje osvojili. S tem bo hmeljarstvo dobilo trdnostjo osnovo, istočasno pa bodo že naslednje leto iz žalskega območja prihajali pomembni tržni viški mesa.

Odborniki so v razpravi sprožili še en zanimiv problem, proizvodnjo ostalih vrtnin, ki jih potrebujejo potrošniki v žalski občini in katerih preskrba je v glavnem nezadovoljiva. Tako močno kmetijsko zaletje ne bi smelo dopustiti teh pojavov, zlasti še zato, ker je proizvodnja vrtnin za zadrugi, ki so blizu potrošnih središč, zelo rentabilna.

ODLOČNOST V SADJARSTVU

Tovariš Kač je v razpravi opozoril tudi na sadjarstvo v žalski občini. Gotovo je namreč, da sadjarstvo v zadnjih letih silno nazaduje in brez radikalnejših ukrepov na tem področju ne bodo mogli doseči bistvenega napredka. Sadovnjaki so namreč v glavnem dotrajali, zaradi tega slabo obrodijo in se razumljivo kmetovalci zanje zato tudi manj brigajo. S tem pa nastaja še večja škoda. Istočasno bo potrebno misliti na urejevanje plantažnih nasadov, s katerimi bi zajeli večje površine — združevanje zemlje zadrugnikov v skupne plantaže. Neposredni pogoji za take večje plantaže so v Sentandražu, Ponikvi, Sentilju, Sentlartu in še kje. To so namreč predeli, kjer so ugodni klimatski pogoji za sadjarstvo, pa tudi sestav in lega zemlje ustreza.

IZ SLOVENSKEGA KONJIC

Pod vodstvom priznanega plesnega mojstra Simončiča se bo v prihodnjih dneh začel v Konjicah plesni tečaj, ki ga prireja DPD Svoboda in TVD Partizan. Tečaj bo za začetnike in nadaljevalce, združili pa ga bodo tudi s predavanji o družabnosti in družbenem življenju.

Žena • dom • družina

REŠITEV NI V SPLAVU...

upravičeni, če ne bi znanost sama našla izhoda, ki je mnogo boljši. To je kontracepcija. Z njo žena, če njen mož ni dovolj obziren (to je bil najpogostejši razlog, da so si žene želele z zakonom dovoljeno abortiranje) sama odloči, če in kdaj bo zanosila, saj kontracepcijsko sredstvo sama uporablja. Spričo tega bi bilo legaliziranje nesmiselno.

Vendar je kontracepcija šele na začetku svoje poti. Prenekatera žena jo odklanja zaradi nepoučenosti, pa tudi zgolj zaradi notranjega odpora do takšnega »nasprotovanja naravi«, pri tem pa ne pomisli, da je abortiranje največje zlo in upor naravnemu razvoju življenja.

Številne ambulante, ki so začele uvajati kontracepcijo v mestu in na vasi, so se sprva le težko borile proti nevednosti, odporu in nezaupanju. Vendar so marsikje že prevzgojili žene, ki sedaj same odpravljajo kontracepcijsko službo. Takšne ambulante bi morale biti v vsakem kraju in v doseg vsaki ženi.

Zvezni izvršni svet je splav dovolil le v primerih, ko bi bil porod nevaren za materino zdravje ali pa celo življenje, ko bi bil otrok dedno obremenjen po kakšni težki ozdravljivi ali duševni bolezni in, vedno takrat, če bi se družina zaradi pristrastka znašla v zelo težkem gnetnem položaju. Vse, in vsak tak primer posebej, bodo reševali posebne komisije, v katerih pa bo odsej poleg ginekologov tudi socialni delavec. V primerih, ko bo splav dovoljen, bo izvršen v bolnišnici pod strokovnim nadzorstvom.

Žene pa se premalo zavedajo šee nečesa. Splav, ki bi ga družba dovolila in odobrvala, bi bil v posmeh enakopravnosti, saj bi bila žena vedno znova prisiljena iskati zdravniško pomoč, če bi si ne pomagala na drug način. Kontracepcija je torej res edina rešitev, da bo žena kot enakopraven in polnovreden član družbe zavzela svoje mesto tudi v javnem življenju. Po svojih možnostih bo prilagodila številni otrok, ki se bodo tako rodili težko pričakovani in bodo zato deležni tudi potrebne nege. Zdrav otrok pa je v vsakem primeru naše največje veselje...

Ko je Zvezni izvršni svet letos spomladaj obravnaval vprašanje legalizacije splava, je dejstvo, da utegne biti splav odsej z zakonom dovoljen, sprožilo polemiko pri strokovnjakih in seveda pri neposredno prizadetih, pri ženah. Ze takrat smo lahko opazili, da se žene zavzemajo za legalizacijo splava, saj bi se na ta način izbile stalnega strahu pred zanositvijo, obenem pa bi, če bi zanosile, lahko odpravile plod v bolnišnici s pomočjo ginekologa.

Hkrati pa se je takrat oglašalo čedalje več zdravnikov, ki so z znanstveno utemeljenimi razpravami skušali preprečiti legalizacijo splava. Zvezni izvršni svet je izdal osnutek nove uredbe, ki govori v

prid dejstvom, ki so jih navajali zdravniki proti splavu.

Splav namreč ne more biti rešitev za vse tiste žene, ki ne želijo več otrok, pa so kljub temu zanosile. Vskomur je jasno, da je prav splavljanje bolj kot vse drugo nasprotovanje naravi, saj ni noben poseg tako nenačeln in nenraven kot ta, ki odvzame zdravi, za porod zmožni materi še nerojeno dete. Posledice takšnih posegov so vidne pri vsaki ženi in vsaki se v neki dobi maščuje takšno dejanje z duševno labilnostjo in drugimi bolezenskimi pojavi.

Žene so se zavzemale za legalizacijo splava in so v prid temu navajale razne razloge, ki bi bili sicer

„INGRAD“ GRADI SVOJ DOM

Ni še dolgo tega, kar je delavski svet gradbenega podjetja predlagal, naj bi s stanovanjskim skladom, ki z njim razpolaga, pričeli graditi svoj dom, in sta na Dečkovi cesti zasadila prve lopate direktor podjetja Jeras in član predstevstva CK LMS Vrečko. Otvoritev del je bila združena s slavnostnim govorom ob deseti obletnici prve jurisne brigade bivšega Betona, ki jo je vodil Borinc in je bila proglašena za najboljše v državi.

Na konferenci sindikata podjetja so sprejeli predlog, da bo vsak član prispeval 60 prostovoljnih ur, na mladinski konferenci pa je mladina sklenila, da bo prispeval vsak mladinec po 80 ur. Mladinski komite v podjetju je še predlagal, naj bi se dom imenoval mladinski dom, ki bi služil izključno mladini, saj je v podjetju lepo število mladih ljudi in bi bila tako to ena prvih večjih akcij za vzgojo kadrov, ki jim v podjetju posvečajo vso skrb. Poleg okusnih in sodobnih stanovanj, 140 po številu, bi tu imeli še posebno sobo za razne sestanke, predavanja in kulturno razvedrilo. Predlog so sprejeli in tako so mladina in ostali člani kolektiva že prvi dan izgotovili polovico izkopa za temelje. Razen tega so sprejeli sklep, da bodo svoj mladinski dom dogradili do dneva republike — do strehe; zaradi boljše razporeditve del in hitrejšega dela pa bodo organizirali brigadne skupine, čete, ki bodo delale po določenem vrstnem redu.

Tako se načrt uresničuje iz

dneva v dan, vendar pa v podjetju pravijo, da so se med mladinci našli tudi taki, ki skozi okna barak z omalovaževanjem gledajo na tiste, ki delajo. Njihova mladinska zavest pa vsekar ni zavidanja vredna, je celo zelo kratkovidna: kajti tedaj, ko

bo mladinski dom dograjen in se bodo tisti, ki zdaj delajo, vselili v lepa stanovanja, bo na oknih barak gotovo zamrl smeh in bo morda marsikdo pomislil: glej, ko bi bil delal in se pridružil tovarišem, bi bil zdaj pod lepšo streho!

Kaj nam obeta družabno življenje čez zimo

Ze prevečkrat smo slišali, da je v Celju družabno življenje precej mrtvo. To smo kdaj pa kdaj tudi sami občutili, ko ob kakšni posebni priložnosti v restnici nismo imeli kje prebiti večer. Vendar je potrebno poudariti, da bi bilo za spremembo potrebno še nekaj več kot samo dobra volja gostincev in želja gostov. Sredstva, s katerimi razpolaga na primer Hotel Evropa, so prenzika celo zato, da bi z njimi uredili življenjske prilike uslužbencev. Pri tem pa so tudi v podjetju velike potrebe za popravila na vseh koncih, saj je večina prostorov, kot pralnica, kuhinja ipd. zastarelih in pomanjkljivo opremljenih.

Kavarna Evropa je edini lokal, ki je odprt tudi čez polnoč, je pa že davno izgubila značaj kavarne in ima prej izgled čakalnice za prehodne goste, saj mora po tem, ko zapro ostale lokale v Celju, sprejeti vse in vsakogar, kar gre seveda na račun resnega in umerjenega vzdušja, ki je za kavarno

značilno. S svojim, žal pogosto neprimernim obnašanjem pa gostje sami dušijo zamislj, ki bi s svojo uresničitvijo nudile prijetno razvedrilo in spremembo delovnemu človeku.

Vendar pa v »Evropi« niso brez načrtov. Ze februarja bodo uredili pralnico in kuhinjo, saj sedanjaj zaslužita že pokoj. Poleg tega bodo prenovili hotelska vrata in opešali tujske sobe. Za pozneje predvidevajo dvig terase na vrtu, s čimer se obeta nov, prijeten prostor za goste in ureditev bara v starem stolpu v Razlagovi ulici. Ves ta čas pa se bodo moralno borili za vrsto notranjih težav. Imeli bodo nove stroške, treba bo

Laško

V Laškem so letos začeli graditi kar 50 stanovanj, ki jih bodo dokončali v naslednjem letu. Skrbi jim pri tem povzročajo vprašanje sredstev za nadaljevanje stanovanjske izgradnje, saj bi računali 147 milijonov samo za dograditev poslopij, ki so v gradnji. Razen tega pa imajo velike probleme tudi s popravili šol, pa tudi kapacitete učnih prostorov ne zadoščajo.

Cesta do Jurklostra še vedno ni usposobljena. Okrajni ljudski odbor je pri gradnji mostov, ki jih je pred leti podrl hudournik, pomagal z vsemi močmi. Nedograjen je še en most. Tega bodo zgradili prihodnje leto. Ze težava s cesto so za prebivalce tega območja velika nevšečnost in jih zato še bolj boli nerazumevanje soferjev avtobusnega podjetja, ki vozijo v to smer. Pogosto se namreč dogaja, da voznik noče zapeljati avtobusa niti proti Jurklostru do mesta, kamor avtobusi lahko vozijo. Tako ljudje morajo tudi po 5 kilometrov daleč peš, čeprav obstaja dogovor med občino in avtobusnim podjetjem, da bodo vozili do naselja Marof.

Te dni dokončujejo v Laškem ureditev vodovoda do zdravilišča. Vodovodna napeljava je speljana s Smohorja, vodo novega vodovoda pa bodo lahko koristili prebivalci okoliških naselij. Stroški za ureditev vodovoda so znašali 32 milijonov dinarjev. Istočasno pa se poraja tudi nujnost rekonstrukcije vodovoda za osrednji del Laškega. Sedanje vodovodno omrežje poteka namreč pod asfaltirano cesto in morajo ob vsaki okvari vodovoda trgati plasti s cestišča. Po rekonstrukciji pivovarne bo ta problem postal še bolj pereč, ker bo tovarna rabila precejšnje količine vode.

Letos so v Laškem uredili prostore hotela Savinja — obnovili so kuhinjo, točilnico, jedilnico in 12 tujskih sob. Tako imajo v hotelu sedaj že 45 ležišč, kar pa še vedno ne zadošča. Zato nameravajo v prihodnjem letu usposobiti še 40 tujskih sob.

DELO Z MLADINO

Začetkom solskega leta je žalsko turistično društvo izdelalo program za delo z mladino. Za 5., 6. ter 7. in 8. razred osnovne šole so pripravili po tri nagrade za najboljše spise s področja turizma, opešave kraja ali pa o predvidenem kopolšču v Gmajni. Predlagali so tudi, da bi naj mladina sama čistila in vzdrževala del javnih nasadov, zlasti zelenice. Izvzeseljava je tudi agovitev, da o svandalizmu mladine, ki je še v prejšnjem solskem letu prihajal do izraza v avtobusnih čakalnicah, v nasadih in zelenicah, ni več niti sledu.

VEČJA POTROŠNJA KERAMIKE

Do 1954. leta je bila libojska tovarna skoro edini proizvajalec keramike v vsej državi. Po tem letu so zrasle v naši državi nove tovarne za proizvodnjo porcelana in keramike, tako da jih je sedaj pet s kapaciteto nekaj preko 5100 ton letne proizvodnje. Čemu tolikšna proizvodnja?

Potrošnja keramičnih in porcelanskih izdelkov je prav tako eno izmed meril življenjske ravni. Pred vojno smo v Jugoslaviji porabili 0,25 kg keramičnih izdelkov na prebivalca, ali leta 1939 4438 ton. Tedaj smo uvozili 3696 ton izdelkov iz keramike in porcelana. Potrošnja teh proizvodov je po vojni nenehno rasla. 1957. leta je prodaja dosegla predvojno porabo. Razumljivo je, da spričo nenehno večjega povpraševanja ni bojazni, da povečana domača proizvodnja ne bi našla kupcev.

to pomeni, da je cesta tudi gospodarsko pomembna — je res že zadnji čas, da tudi pride na vrsto. Končno pa tudi Logarska dolina ne bo v turizmu dobila pravega pomena, če tjakaj ne bo speljana »spodobna« cesta. B. Strmčnik

Kaj pravite na to?

Več let sem bila abonirana v restavraciji »Majolka« v Celju. Ko sem prve dni meseca oktobra prišla po bloke, mi je upravnica odpovedala abonma z motivacijo: »Ne morete dobiti več blokov, ker niste aktivni!«

Sem namreč upokojenka in sem zaradi nenadne bolezni na obeh bila prisiljena po enoletnem zdravljenju stopiti v pokoj. Vprašam se, ali nimam po tridesetletnem trudu polnem delu in bolezenskem stanju istih pravic, kot ostali državljeni in upokojenki, ki se še vedno hranijo v tej restavraciji?

Puc Pavla, upokojenka, Celje

Za nesreče ni predaha

HUDA NESRECA V SOSTANJU

V ponedeljek se je v Soštanju pripetila huda prometna nesreča. Petletna Erika Videmšek je stala na stranski poti pri železniškem prehodu v družbi svojih vrstnic. Na cesto je zaslila v trenutku, ko je po klanca pripeljal Milan Jager, doma iz Soštanjja z osebnim avtomobilom. S srednjim delom voza je zadel otroka in ga vleknil s seboj še 18 metrov po cesti, nakar je dekle vrglo po tlakovani cesti. Vozilo se tedaj še vedno ni ustavilo, vse do cestnega oteka. Dekle so hitro pripeljali v bolnišnico, vendar so poškodbe tako hude, da se nahaja v kritičnem stanju.

Krvda za to tragično prometno nesrečo zadene v veliki meri voznika, ki je bil tudi nekoliko vinjen, kar pa je najhujše — vozil je avtomobil, kateremu zavore praktično niso delovale. Razen tega pa je imel tudi nečisto sprednje steklo. Tako je zadel v dekle, ne da bi jo prej sploh opazil, pozneje pa vozila ni mogel ustaviti.

SE ENA VOZNIJA PO TRAVNIKU

Tudi pri Stropščah je prišlo do nepredvidene vožnje po grobnah. Mariborski avtobus je pri srečanju s osebnim avtomobilom, ki si je prilastil prevelik del ceste, moral zaviti na travnik, sicer bi prišlo do trčenja. Ker je sofer avtobusa takoj pravilno preccnil stanje, je poln avtobus zavril, se predno bi se na strmini lahko prevrnil. Podoben primer, kjer je prisrbenost in izkušnost soferja avtobusa preprečila hudo nesrečo, smo opisali že pretekli teden. Tudi ta voznik, čeprav ne poznamo njegovega imena, zasluži vse priznanje.

SMRTNA NESRECA PRI LEMBERGU

V soboto zjutraj je v celjski bolnišnici umrl Ivan Avsec, posestnik iz Mestinja. V četrtek se je pokojni Avsec peljal z osebnim avtomobilom mimo Lemberga. Na nepreglednem ovinku je zadel v terenski avtomobil. Oba avtomobila sta privozila na ovinek s preveliko hitrostjo, tako da je bilo trčenje silovito. Mali osebni voz Fiat 600 je pri tem dobesedno zmečkal, voznika pa je stisnilo krmilo voza, da so ga komaj izvlekli iz razbitih avtomobila. To je

STARSI, PAZITE NA OTROKE!

Devetletna Marinška Per iz Rogatec se je polila z vrelco vode in se hudo opekla po trebuhu.

TRAKTOR SE JE ZVRNIL

Martin Jug iz Podčetrška je delal na polju s traktorjem. Traktor se je prevrnil in mu poškodoval hrbtenico.

V PRETEPU ZABODEN

V Podlogu pri Sempetru so v pretepu zabodli z nožem v hrbet Branka Cerovška.

NEGRECNI PADCI

Desetletni Slavko Crnkovič s Plečnikove alic se je pri padcu pretresel močzane. Nezavestnega so pripeljali v bolnišnico. — Tudi triletni Ivan Kampuš iz Čače vasi je padel in si pretresel močzane.

NEGRECA V APNENIKU

V Aprneniku v Pečovniku sta stisnila vagončka pri delu delavca Dušana Šušurja. Dobil je težje notranje poškodbe.

Prevrnjeni avtomobil — posledica neprevidne vožnje

Prevrnjeni avtomobil — posledica neprevidne vožnje

Prevrnjeni avtomobil — posledica neprevidne vožnje

Prevrnjeni avtomobil — posledica neprevidne vožnje

Prevrnjeni avtomobil — posledica neprevidne vožnje

Gasilska proslava

V nedeljo je v Zalcu okrajna gasilska zveza pridelila v okviru proslave 40. obletnice ZKJ okrajno prvenstvo prostovoljnih gasilskih društev. Sodelovala so štiri najboljše društva iz okraja. Tekmovanje je obsegalo teoretična vprašanja,

suho gašenje, polaganje cevovoda in taktiko napada gašenja. Najuspešnejša je bila četa gasilskega društva Teharje, sledijo Soštanj, Konjice in Zalec.

Popoldne je bila v gasilskem domu proslava. O delovanju okrajne in občinskih gasilskih zvez je govoril predsednik okrajne zveze tov. Poznič. Sledile so recitacije, pevске točke in proste vaje. Proslave so se udeležili tudi načelnik Tajništva za notranje zadeve v Celju, tov. Janko Ančik, član republiške gasilske zveze tov. Vovk, predstavniki političnih organizacij in drugi. Na koncu so podelili najboljšim četam priznanja in nagrade.

Gibanje prebivalstva

Poročilo o gibanju prebivalstva v Celju

V času od 10. do 17. oktobra 1959 je bilo rojenih 24 dečkov in 19 deklic.

Poročili so se:

Janez Lesjak, zidar iz Bukove in Marija Kostanjevec, knjigovodkinja iz Celja. Viktor Spreitzer, livar in Antonija Guček, poljedelka, oba iz Stor. Marijan Svedic, elektroinstalater in Ana Filip, trgovska pomočnica, oba iz Celja. Emilijan Krajnc, strojni tehnik iz Stor in Frida Jeranko, fizioterapevka iz Laškega. Stanislav Božič, knjigovodja iz Zg. Hadinje in Gabrijela Zorko, nameščenka iz Lahovne. Vincenc Lipovšek, zidar iz Stor in Elizabeta Lesjak, tkalka iz Celja. Franc Pobljušar, avtomehaničar in Ana Ploštajner, nameščenka, oba iz Celja. Konrad Lesnik, trgovski poslovodja in Marija Kramberger, natakarica, oba iz Petrovc. Božidar Stranski, knjigovodja iz Slov. Bistrice in Rozina Tramskič, bolničarka iz Zg. Polskave. Franc Podbregar, krojaški pomočnik iz Celja in Elizabeta Majcen, tkalka iz Trnovelj pri Celju. Franc Vozlič, gradbeni zidar iz Smartna v R. d. in Marija Arnsček, poljedelka iz Sv. Jungerti. Jože Arnsček, mizar iz Sv. Jungerti in Alojzija Ostrožnik, delavka iz Smarja pri Jelšah. Vojteh Golavšek, kmetijski tehnik iz Seč in Slavka Cviki, krojačica iz Arje vasi.

Umrli:

Franc Zupanc, upokojenec iz Celja, star 58 let. Jožeta Zagorec, gospodinja iz Zebnika, stara 45 let. Konrad Pakj, delavec iz Desiniča, star 55 let. Jože Pirnat, upokojenec iz Sempetra p. Laškem, star 69 let. Karl Plešič, upokojenec iz Celja, star 71 let. Terezija Toplinšek, poljska delavka iz Sopot, stara 32 let. Marija Lampret, upokojenka iz Celja, stara 82 let. Ivan Avsec, kmet iz Mestinja, star 51 let. Helena Zdravce, zasebnica iz Dobrna, stara 74 let. Stefan Košič, upokojenec iz Celja, star 58 let.

Nepotreben prah na otoku

Ljudje si po osmih urah dela navadno zaželi svežega zraka, sprekod — zlasti če je popoldne prijetno. Letos, ko ob Masarikovem nabrežju še gradijo, si mnogi za sprehod izbirajo Otok, ki je do neke meje posebnost Celja. V nova naselja pa tudi sicer ljudje radi zahajajo. Tam je mnogo novega, gradijo se novi bloki, nove ceste — skratka v mnogem je novo naselje — za Celjane Otok — ogledalo časa.

Nihče ne zameri, če to ali ono še ni urejeno, bo že še prišlo na vrsto. vsega tudi ni moč narediti čez noč. Zato prašna cseta, ki je hkrati postala priljubljeno sprehajališče, ni poseben vir jeze. Pač pa so to vozniki motornih vozil, ki so ne glede na čas, kraj in dan brezobzirno do pešcev. Enkrat jih obsipavajo z blatom, drugi jih zavijajo v prah. Na Otoku je enako, še bolj nerodno in nepotrebnost, ker je to stanovanjsko naselje in ker je v popoldanskih

urah na cesti mnogo ljudi, ki se tod sprehajajo. Zato menim, da bi tisti, ki se tod vozijo, morali biti nekoliko bolj obzirni. J. Golavšek

Te ljudi bi zmetal skoz vrata

Pred dnevi sem sedel v znanem celjskem gostišču. Na nesrečo ni bila nobena miza prosta in sem moral prisesti k nekemu gostu. Kmalu mi je bilo žal in tudi nerodno. Ta je namreč natakarcio toliko prejel, oporekal ji je vse, nič ni prav naredila, vse je hotel imeti boljše narejeno, hkrati pa je ves čas pravil, kako se mu muči, da je postrežba slaba in podobno. Vsi smo ga gledali in vsem je bilo res nerodno, da smo gostje in da so med nami tudi taki ljudje. Smilila se nam je tudi natakarcia. Po trideset kilometrov napravi na dan, nam je povedala, skuša tudi vsem ustrediti, vendar takim ljudem ne more. Ta gost pa je tudi dokazal, da res ne. Čeprav je ves čas govoril, ko se mu muči, je potem

Vaše vrstice

prisedel še k drugi mizi in mirno naprej klepetal. Zanimivo je tudi, da tako ravnavo navadno tisti ljudje, ki si na svojem delovnem mestu ne dovolijo prav nobene pripombe in bi človeka za podobno ravnanje pogrnali čez prag. Tega gosta namreč dobro poznam.

Tudi natakarc je človek, ki ga je treba enako spoštovati. Sicer bodo ti ljudje polagoma odšli iz tega poklica, in kaj bodo podobni nergači potem rekli? C. Rakuša

Kako dolgo še?

Navajeni smo, da iz dneva v dan beremo o novih gradnjah. Danes otvoritev tu, jutri zopet tam. Lahko bi rekli, da je to neskončna veriga, ki se bo vlekla tudi v prihodnje. To so naši pomembni uspehi. Hkrati pa se vselej v mislih spominjamo ceste od

Latkove vasi do Logarske doline. Ta že dolgo ni več primerna za promet, ki po njej teče. Cestariji so našli, da vsako soboto in nedeljo pelje proti Logarski dolini preko 300 — včasih pa tudi preko 400 motornih vozil. Vožnja po taki cesti pa je silno naporna. Koliko robotenja in nepotrebnosti je že bilo. Enemu je odletel ta del, drugemu so se potrgali vijaki, okvar na kolesih in gumah je bilo že nešteto, trgali so se pa tudi večji deli od avtomobilov.

Zato mnogi odsvetujejo vožnjo v Logarsko. Ne, da bi izleta Logarska dolina ne bila vredna — to je — pač pa po vožnji tja in nazaj ostanejo na Logarsko dolino le mučni spomini na cesti.

Zanimivo bi bili podatki o materialni škodi, ki nastane na tej cesti. Menim, da bi s to lahko dogradili še polovico ceste. Če pa zraven vemo še to, da so po tej cesti vozili že tisoče in tisoče kubikov lesa —

ZANIMIVO PREDAVANJE

Pedagoško društvo Celje je ta teden pridelilo prvo predavanje iz ciklusa predavanj, ki jih bodo pridelali letos in v začetku prihodnjega leta. Profesor Franjo Jakhel je na učiteljski predaval o učilih in pripomočkih, ki jih potrebuje sodobna reformirana šola.

V okviru ciklusa predavanj Pedagoškega društva bo 4. novembra v Celju predaval univerzitetni profesor Vlado Schmidt o anketiranju, v decembru pa profesor Stanko Gogala o učiteljevi osebnosti.

IZLET ZDRAVSTVENIH DELAVCEV

Pretekli teden je sindikalna podružnica zdravilišča v Dobrni pridelila zanimiv dvodnevni izlet po Koroskem in Stajerskem. Obiskali so Ravne, Velenje, Dravograd, Vuzeinico, Maribor in seveda Pohorje. Ogledali so si tudi Ptuj in Slovensko Bistrico.

V CELJU 10 MILIJONOV ZA STROJE

Celjska občina je že letos namenila za obrt 10 milijonov dinarjev. ki jih bodo porabili predvsem za nakup orodja in strojev za obrt iz uvoza.

4 MILIJONE DINARJEV ZA CISTILNICO

V prejšnji številki smo pisali o pobudi, da tudi v žalski občini ustanovijo kemično čistilnico. Te dni so dobili za stroje tudi potrebna sredstva. Podobne stroje bodo dobile tudi kemične čistilnice v Celju in Soštanju, Konjicah in Smarju, kjer tudi nameravajo ustanoviti čistilnice.

DRUZABNE PRIREDITVE V ZALCU

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« iz Zalca je tudi to sezono začelo z družabnimi sobotnimi prireditvami v dvorani hmeljarskega doma. Prireditve so povezane s kratkimi zabavnimi programi in so med Zalčani zelo priljubljene.

Celjski trg

Premalo smetane ali preveč?

Neka gospodinja je kupila na trgu nekaj smetane. Doma je vsa presenečena ugotovila, da je smetane precej več kot je zahtevala. Kaj redko se kaj takega zgodi, zlasti še na trgu. Vendar je prav kmalu spoznala resnico. Smetane je bilo namreč manj kot je mislila. Prodajalca je prinesla doberšna kovčeva, ki je opravičil svoje začasno varljivo delo. Žal je od nakupa mislil že ves dan in bi bila reklamacija nesmiselna. Sodimo, da bi podobne primere morali kaznovati, saj bodo takšni podvigi vrgli na trdnico še slabšo luč. Ne smemo namreč pozabiti, da ima Celje bogato in veliko okolico, da pa je pri tem izbira na trgu v primeri z drugimi slovenskimi mesti slaba, cene pa so včasih že kar smetane visoke.

Krompir je dosegel ceno, ki je ne pomnimo, 50 dinarjev za kilogram, čeprav je v Sloveniji osnovna hrana. Pri tem pa ga je še težko dobiti, slab je in nesortiran. Solata je prav tako slaba in mnogo predraga. Na trgu je dovolj le cvetače in zelja.

Krompir 30 (25), čebula 40 (50), česen 140 (200), nizek fižol v zrnuju 60 (60-70), visok fižol v zrnuju (70-80), salata 40-100 (70-120), spinača 60 (60-100), cvetača 90-100 (100), radič — (100), motovilec — (150-200), ohrovt (40-50), glavna zelje-belo 13-16 (20), rdeče — (20), ribano zelje 45 (50), sveža repa — (20), ribana repa — (40), koleraba — (50), peteršilj 50 (50-80), zelena — (50 do 100), por 40 (40-60), paprika 40-60 (40-60), paradiževček 68 (50), paradižnik 45 (60-80), hruče — (50), grozdje 90 (70 do 50), brusnice — (60-100), jabolka 50 (40-60), sveže gobe — (80-100).

Velika požrtvovalnost rodi uspeh!

Hladno jesensko jutro se je pravkar porajalo. Na poli proti bolnišnici me je obdajala gosta megla. Moje oči mi niso mogle povedati, kaj se dogaja poleg mene. Srce mi je bilo polno žalostnih občutkov. Vse moje misli pa so bile na novo ustanovljenem očesnem oddelku Splošne bolnišnice v Celju.

Na oddelku me je prijazno sprejel dr. Jurko. Ze njegove prve besede so mi vlije zaupanje vanj. Ne stromo, da me je pregledal kot stakovnjak, temveč me je tudi potolažil in mi vtil upanja. Dasiravno sem že stara 78 let, me je uspešno operiral. Veliko požrtvovalnosti pa je pri operaciji pokazala tudi glavna medicinska sestra Jelka. Vsak njen gib je poln neznosti.

Nihče ne more popisati veselja, ki ga danes občutim, ko lahko občudujem naravo v vsej svoji veličini in hvale, ki sem jo dolžna zdravniku.

To je le del tega, kar sem na oddelku videla. Malo je tu službenega osebjaja, toda opravljajo veliko delo.

Krajske Terezija, Smartno v Rožni dolini

Telesna vzgoja in šport

Gostje boljši od domačinov

ZASLUŽENA ZMAGA CELJA V VELENJU

NOGOMET

Preteklo nedeljo je bilo na vrsti tretje kolo prvenstvenega tekmovanja v celjski podzvezni nogometni ligi. Če izrazimo neodločen izid, ki ga je moštvo Edinstva iz Rogaske Slatine doseglo na svojem igrišču v doboju za drugo garnituro Kladivarja, potem moramo za ostale tri tekme povedati, da so bili gostje v vsakem primeru boljši od domačinov. Pa še nekaj več — premoč gostujočih enajstoric se je pokazala tudi pri golih, saj so jih le-ta zabile enajst, medtem ko so jih domačini dosegli le tri.

V središču pozornosti je bila tekma v Velenju med domačim Rudarjem ter železničarsko enajstori-

co Celja. Zmaga, in to zaslužena, je pripadla gostom z rezultatom 1:0. Celjani so bili v vseh pogledih boljši. Zaradi tega je tudi izkupiček 1:0 skromno darilo za premoč, ki so jo imeli in za priložnosti, ki jih niso izkoristili.

Ostale tekme prve skupine podzvezne lige so se končale z naslednjimi izidi: Kovinar : Olimp 0:2, Konjice : Soštanj 0:5 in Edinstvo : Kladivar B 3:3.

Po zmagi celjske enajstorce v Velenju se je tudi položaj na vrhu tabele prve skupine precej spre-

nil. V vodstvo je prišlo Celje, ki je v treh tekmah doseglo tri zmage in šest točk ter razmerje golov 10:3, drugi je Kladivar B s petimi točkami in 11:9, tretji Rudar iz Velenja s štirimi točkami in 10:3, četrti Olimp 4 točke (7:4), peti Soštanj z dvema točkama (8:7), šesti Kovinar prav tako z dvema točkama (2:5), sedmo Edinstvo z eno točko (7:13) in zadnje Konjice brez točke ter razliko v golih 4:15.

V četrtem kolu se bodo srečali naslednji pari: Celje : Konjice, Olimp : Velenje, Edinstvo : Kovinar in Kladivar B : Soštanj.

DRUGO MOSTVO OLIMPA — NA PRVEM MESTU

Tudi v drugi skupini celjske podzvezne lige so minulo nedeljo odigrali tretje kolo. Za presenečenje so poskrbeli igralci iz Zreč, ki so na domačem igrišču premagali vodilno Bratstvo iz Rogatca z 2:1. Ostali tekmi sta se končali takole: Smartno ob Paki : Sentjur 1:1 ter Olimp B : Laško 5:1.

Po tretjem kolu je na čelu tabele drugo moštvo Olimpa, ki sicer tekmuje izven konkurence in ima pet točk ter razmerje v golih 11:6. Ostala mesta zavzemajo: Zreče 5 (9:6), Rogatec 4 (7:5), Smartno ob Paki 3 (5:4), Sentjur 1 (5:6) in Laško brez točke (2:10).

V četrtem kolu igrajo: Sentjur : Laško, Rogatec : Olimp B ter Smartno ob Paki : Zreče.

ZA NAGRADO »CELJSKEGA TEDNIKA«

Ocenjevanje najboljših nogometašev prve skupine celjske podzvezne lige

V tretjem kolu:

1. MILAN MIHELIN — Celje — 5 točk
2. FRANC FLORJANC — Olimp — 3 točke
3. IVICA BUKOVEC — Soštanj — 2 točki
4. RUDI FRANC — Kladivar — 1 točka

Stanje po tretjem kolu:

1. Florjanc (Olimp) 8 točk,
- 2.—4. Mihelin, Letner (oba Celje) ter Zagore (Velenje) 5 točk,
5. Jošt (Celje) 3 točke,
- 6.—7. Bukovec (Soštanj), Rednak (Velenje) 2 točki,
- 8.—10. Franc (Kladivar), Semigo (Soštanj) in Fijavž (Kladivar) po eno točko.

»KOVINOTEHNA« IMA NAJBOLJŠE STRELCE

V tork je bilo v Celju prvenstvo najboljših občinskih sindikalnih moštev za naslov okrajnega prvaka in streljanju z zračno puško. Tekmovanje je odlično izvedel okrajni strelski odbor. V ekipnem ocenjevanju je zmagala ekipa celjske Kovinotehne s 643 krogi. Na drugo mesto se je uveljavilo moštvo lesnega podjetja iz Sempetra (622 krogov), na tretje pa strelci termoelektrarne iz Soštanja s 592 krogi.

Med posamezniki je bil vrstni red najboljših takle: 1. Franc Hočevar (Celje) 134 krogov od 150 možnih, 2. Jože Korun (Sempeter) 134, 3. Drago Cater (Celje) 133, 4. Roman Zagar (Soštanj) 132 in 5. Jože Jeram (Celje) 131 krogov.

Pri »Avtoobnovit« so odprli dvoje strelščic

V počastitev 40-letnice KPJ in SKOJ so pri podjetju Avtoobnova v Celju odprli kar dvoje strelščic, in sicer za zračno ter malokalibrsko puško. To slovesnost, ki je bila preteklo nedeljo, so združili še s tekmovanjem ekip in posameznikov.

V streljanju z zračno puško so se najboljši ekipi razvrstile takole: 1. SD Branko Ivanuš 1 553 krogov, 2. SD Kovinar-Store 350, 3. SD Tempo 1. 339, 4. SD Avtoobnova II. 327 in 5. mesto SD Avtoobnova I. 315 krogov.

Med posamezniki so se na prva tri mesta plasirali: Marjan Dobovičnik (Branko Ivanuš) 92 krogov, Janko Seme (Kovinar) 92 in Mirko Mejavšek (Branko Ivanuš) 91 krogov.

Članice pa so streljale z naslednjimi uspehi: 1. Ljudmila Dimec (Avtoobnova) 88 krogov, Majda Zelj 82 in Heda Trebičnik (obe Branko Ivanuš) 80 krogov.

Rezultati streljanja z malokalibrske puške pa so bili: EKIPE: 1. Branko Ivanuš 445 krogov, 2. Kovinar-Store 440, 3. Tempo 398, 4. Avtoobnova 396 in 5. Lola Ribar 329. CLANI: 1. Jože Tržan (Branko Ivanuš) 118, Marjan Dobovičnik 116 in Alojz Seme (Kovinar) 116. CLANICE: Majda Zelj 119, Majda Tržan 112, Heda Trebičnik 109.

S. P.

STRELJANJE

Pred dnevi je enajst delavcev strelskih družin na območju konjske občine opravilo izpit za instruktorske druge in tretje kategorije. Čeprav so se vsi kandidati pripravljali na ta obračun individualno, so pokazali veliko zanimanja in dosti znanja s tega področja.

Eno leto Partizana v Štorah

Te dni je minilo leto dni, odkar so v Štorah, po več kot dvajsetletni prekinitvi, znova ustanovili društvo za telesno vzgojo Partizan. Kakor povsod ob takih priložnostih, tako je bil tudi tu začetek težak. Vendar se prizadevnim funkcionarji, ki so si za predsednika izbrali tovariša Zeliča, dela niso ustrašili. Novo-ustanovljeno društvo ni imelo niti prostorov, niti orodja itd. Po dveh mesecih vztrajnega dela, se je položaj bistveno popravil. Bivši rdeči kotiček »Beton« so preuredili v skromno telovadnico. Z obeh šol so dobili nekaj stare opreme in orodja. Tako so bili podani pogoji za začetek rednega in sistematičnega dela. Prvega novembra lani so že odprli vrata »telovadnice«.

S tem dogodkom pa je nastopil nov problem — pomanjkanje vodniškega kadra. Da bi zacelili tudi to rano, niso zamudili niti ene priložnosti, da ne bi na vadijske tečaje v Ljubljano in Celje pošiljali svojih članov. Zdej imajo že okoli deset vadijteljev.

Lansko zimo je delo v društvu povsem zaživelo. V vse oddelke, razen članic, so vključili blizu 200 vnetih telovadcev in ljubiteljev športnih iger. Najštevilnejši sta bili vrsti pionirk in ženske dece. Kot vse kaže, bo že v najbližji prihodnosti ustanovljena tudi vrsta članic.

LEP DAN ZA MLADE STRELCE IZ SPITALIČA

Te dni sta okrajni strelski odbor ter okrajna zveza prijateljev mladine pripravila obisk pionirjev — članov strelske družine iz Spitaliča v Celju. To je bil dan, ki ga otroci iz Spitaliča pri Konjicah — mnogi od njih so bili tokrat prvič v mestu ob Savinji — ne bodo nikoli pozabili. Po prisrčnem pozdravu s tovarišji Vero Strehovec in Emo Koželjevo so otroci obiskali dom Tončke Čečeve, zatem Tovarno emaljirane posode in nazadnje Kovinotehno. Tu jih je med drugim sprejel predsednik okrajnega strelskega odbora Drago Cater, ki jim je izročil zračno puško kot darilo okrajnega strelskega odbora. Zatem je otrokom pripravil let sprejem organizacijski sekretar Okrajnega komiteja ZKS Stane Divjak, ki se je zanimal ne samo za njihovo delo v šoli, temveč tudi za izvenšolsko udejstvovanje. Nazadnje so bili otroci iz Spitaliča še gostje komandanta vojnega oddelka majorja Ernesta Pika.

Ne povratku proti domu so se ustavili še pri grobovih talcev v Frankolovem.

I. P.

In načrti? Z novo in moderno opremljeno telovadnico Metalurške industrijske šole, v kateri bo Partizan gostoval, se bodo odprle velike možnosti za pestrejšje in boljše delo. Zlasti bodo zdaj vključili v svoje vrste še tiste člane, ki zdaj zaradi pretesnih prostorov niso mogli prihajati k

vadbi. Drugo leto bo dograjen tudi športni park z vsemi igrišči za igre. Zelja Partizana je tudi v tem, da bi čim prej prišlo do združitve telovadne organizacije s športnim društvom Kovinarjem. V enotni športni in telesnovzgojni organizaciji vidijo boljše perspektive za boljše delo.

Andrejev dom na Slemenu

Soštanjski planinci, ali bolje rečeno planinci in člani delovnega kolektiva tovarne usaja so 1952. leta odprli na Slemenu pri St. Vidu lep planinski dom. Do letosnjega leta, ko so Velenjani izročili namenu enako kočjo na Paškem Kozjaku, je bil ta dom edina planinska postojanka na soštanjskem območju. Do Andrejevega doma pelje iz Soštanja lepa avtomobilska cesta. Spričo te udobnosti, pa tudi sicer dom na Slemenu

(1096 m) privablja iz leta v leto več obiskovalcev. Lani je to postojanko obiskovalo nad deset tisoč izletnikov, letos pa bo ta številka segla precej nad deset tisoč. Dom je oskrbovan skozi vse leto. Kakor poleti, ko nudi naravnost idealne izlete in sprehode proti Uršlji in Smrekovcu, je privlačen z neštetimi tereni tudi pozimi. Sicer pa ima v lepih in čistih sobah 34 postelj ter skupno ležišče za 50 obiskovalcev.

Komunalni problemi na Polzeli

Pred kratkim so tudi na Polzeli ustanovili stanovanjsko skupnost, ki je najprej načela vprašanje vodovoda. V ta namen je Elektroprenos iz Ljubljane prispeval okrog 6 milijonov din, Kmetijska zadruga na Polzeli pa 2 milijona dinarjev. V tork so pričeli z deli, predvidevajo pa, da jih bodo uspešno zaključili še letos. Razen tega bo stanovanjska skupnost uredila pri zdravstvenem domu kopalnico in pralnico, za katero so pralni stroji

že na razpolago; iz občinskega kredita in iz prispevka kmetijske zadruge pa bo krajevni odbor še to leto uredil deset cest in nov del pokopališča. V bližnjem načrtu stanovanjske skupnosti je še ureditev treh stanovanj za učitelje.

Medtem ko zdravstveni dom poprej ni imel zobne ambulante, jo zdaj ima in delajo v njej celo proteze. Uredili so že tri sobe za zdravstvene delavce, dva trakta bosta v kratkem predana svojemu namenu.

Novo košarkarsko igrišče v Žalcu

V nedeljo je bil v Žalcu dogodek leta. Svečana otvoritev novega asfaltnega košarkarskega igrišča je privabila rekordno število gledalcev, ki so razpoloženi spremljali zelo uspešno športno prireditve. Predsednik društva TVD Partizan tov. Božiček je govoril o delu članstva, ki je opravilo preko 1200 prostovoljnih ur in se zahvalil vsem, ki so pomagali pri gradnji, predvsem pa Kmetijski poslovni zvezi, ki je opravila pri tem levji delež. Predsednik občinskega sveta za telesno vzgojo tovariš Grželj je čestital društvu k temu uspehu in želel, da bi poleg tega pomembnega športnega objekta zrasla v Žalcu kmalu tudi telovadnica in stadion.

Po otvoritvi sta se srečali ženski ekipi Rudarja iz Trbovelj in domači Partizan, nato pa moška ekipa Soštanja in Zalca. V obeh srečanjih so bili domačini uspešni.

V dopoldanskih urah pa je bilo v Žalcu okrajno prvenstvo v košarki za pionirje. Nastopilo je 5 ekip, ki so pokazale, da je tudi med pionirji veliko pristaev tega športa. Nastopili so tudi cicibani iz Celja in Zalca. Največ uspeha so imeli pionirji TVD Partizan Celje mesto.

Rezultati finalnih tekem: Celje mesto 1: Celje mesto II. 24:15 (10:5) KK Celje — Partizan Zalec 28:17 (15:8). Vrstni red: 1. Celje mesto I., 2. Celje mesto II., 3. KK Celje, 4. Zalec 5. Prebold.

Ženske: Rudar — Trbovlje: — Zalec 14:18 (7:6).

Moški: Partizan — Soštanj: Zalec 33:39 (18:11).

Za gradnjo športnih igrišč pri šolah

Občinski štab za zbiranje prispevkov za gradnjo športnih igrišč je v glavnem že končal svoje delo. S prodajo znamke in blokov nu je uspelo zbrati nekaj nad dva in pol milijona dinarjev sredstev. Zraven tega je zbral podatke o opravljenih prostovoljnih delih pri gradnji športnih naprav v približni vrednosti nekaj nad 5,2 milijona dinarjev. Po vsem tem je minula akcija navzgor okoli 5,7 milijona dinarjev. Ta podatek pa ni dokončen, saj je znano, da je bilo opravljenega več dela, ki ga štab ni evidentiral.

Glede na to, da je bil od zbranih finančnih sredstev en milijon namensko določen za gradnjo športnega stadiona v Štorah, je svet za telesno vzgojo in šport pri občinskem ljudskem odboru v Celju na svoji zadnji seji razpravljal o razdelitvi preostalega področnega milijona dinarjev. Pri tem ga je predvsem vodilo načelo, da naj bodo zbrana sredstva uporabljena za gradnjo tistih igrišč, kjer so dela zastala ali pa, kjer so že v zaključni fazi. Tako je svet odobril 620.000 dinarjev za gradnjo športnega igrišča pri celjski gimnaziji, nadalje 300.000 dinarjev za nadaljevanje del pri športnem stadionu v Štorah, 200.000 dinarjev za ureditev športnega igrišča pri osnovni šoli na Hudinji, 150.000 dinarjev za nadaljevanje del pri gradnji igrišča pri prvi osnovni šoli v Celju, sto tisoč dinarjev za dokončno ureditev telovadnice Partizana Celje-mesto in nazadnje 70.000 dinarjev za igrišče pri osnovni šoli v Strmcu.

Kot vse kaže, bo svet za telesno vzgo-

jo že v bližnji prihodnosti ponovno razpravljal o delitvi sredstev. Gre namreč za tisti denar, ki ga še doslej niso nakazala športna društva, razen plavalnega kluba Neptuna. Zraven tega bo štab dal v prodajo še nekaj znamke. Po vsem tem računamo, da bo zbral še okoli en milijon dinarjev. Tudi ta denar bo potrošen za gradnjo primitivnih igrišč, zlasti pri šolah.

SPORT V KRATKEM KEGLJANJE

Na republiknem prvenstvu v kegljanju za starejše člane se je od Celjanov najbolje odrezal tov. Aman, ki je s 349 podrtimi lesi zasedel četrto mesto.

PRVA ROKOMETNA TEKMA V SOSTANJU

Preteklo nedeljo je bilo v Soštanju prva tekma v malem rokometu med domačim Partizanom ter Partizanom Celje-mesto. Dvojbo se je končal z neodločenim izidom 18:18. Pri domačinih sta bila najboljša Terglav s sedmimi in Bukovac s petimi goli, pri Celjanih pa Svajger s šestimi ter Orač, ki je zabil štiri gole.

KOSARKA

Zenska košarkarska vrsta Celja je nastopila v Mariboru, kjer je proti istoimenski ekipi izgubila z visokim rezultatom 73:31. Za Celjanko sta bili najbolj uspešni Catrova z 18 in Kausova z osmimi koši.

Komisija za sprejem in odpovedi delovnih razmerij pri Kovinskem podjetju »Klimac«, Celje, razpisuje mesto

KVALIFICIRANEGA ELEKTROVARILCA.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Prošnje dostavite tajništvu podjetja.

TRGOVSKEGA POMOČNIKA sprejememo takoj ali pozneje.

Pismeno vlogo ali osebno na

Industrijsko poslovalnico konfekcije

VARTEKS OBLEKE, CELJE, Prešernova ulica 8.

Plača po tarifnem pravilniku Varaždinske tekstilne industrijske

trgovske mreže, Varaždin.

Podjetje za izvoz lesa in lesnih izdelkov »Slovenijales«

Ljubljana

sprejme za svojo poslovalnico v Celju

I POLKVALIFICIRANEGA SKLADISCNEGA DELAVCA,

ki mora biti vojaščine prost.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku od 55 do 65 din na uro.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom je treba vložiti osebno

v poslovalnici »Slovenijales«, Celje, Zidanškova ulica 15.

IZGUBLJENO

OD SEMPETRA DO ZALCA je bilo izgubljenega nekaj denarja. Naslov najditelja v upravi lista.

OBJAVE

EKONOMSKA SREDNJA SOLA V CELJU razpisuje

vpis v prvi semester oddelka za odrasle 1. Sprejemni pogoji:

- a) uspešno dovršena osemrazredna osnovna šola oziroma nižja gimnazija;
- b) starost nad 21 let;
- c) zaposlitev v stroki, za katero izobrazbu šola.

2. Prijave za vpis (na obrazcih DZS št. 1.50), kolekovane s 50 din državnega in 20 din občinske takse Oblo Celje, sprejema uprava šole do vključno ponedeljka, 26. oktobra 1959.

Prijavi morajo biti priložene te-le listine:

- a) rojstni list in poročni list;
- b) zadnje šolske spricvaloz;
- c) mnenje oziroma priporočilo gospodarske organizacije (podjetja), urada ali ustanove z navedbo delovnega mesta in delovnega staža kandidata;
- d) kratak življenjepis;
- e) priporočilo ZB zaradi prednosti pri izboru med kandidati, ki izpolnjujejo enake pogoje.

3. Izid razpisa bo objavljen 28. oktobra 1959 ob 16. uri na Ekonomski srednji šoli v Celju.

Objava

Clanski sestanek društva diabetikov, podružnica Celje bo v četrtek, 29. oktobra 1959 v Gregorčičevi ulici šte. 6 (Bivši Zdravstveni dom).

Vabljeni

OBVESTILA

Pogrebni zavod Celje poziva vse svoje učni, da do 30. t. m. očistijo in popravijo grobove na celjskih pokopališčih. Zapuščeni grobovi pridejo v last zavoda in bodo prekopani.

Obenem obveščamo, da ima zavod na razpolago zadostno količino sveč in jih prodaja na tržnici, na dan mrtvih pa na vseh pokopališčih.

Ker bo zavod na novem pokopališču v Cretu gradil večje količino grobnic, pozivamo reflektante naj se do 30. t. m. zglašijo v pisarni zavoda zaradi prijave oz. kupnine. Cena grobnic bo okoli 200.000 dinarjev.

Pogrebni zavod Celje

RAZNO

OPOZARJAM vsakogar, da nisem plačnik dolgov svoje žene Ivanke Klajnshek in za iste ne odgovorjam. Alojz Klajnshek, Skofja vas 15.

Poznanstvo s tovarišico od 20—25 let starosti želi 26-letni Šofer, Bosance, naseljen v Ameriki. Pismene ponudbe s priloženo fotografijo nasloviti na naslov: BUDIC KRSTAN, N. A. R. Exstr Gang 12, C. P. R. Balding aod-Edmonton HHHH — Canada

OBRTNO PODJETJE »PARKET«, Zagreb, Masarykova ulica šte. 11 razpisuje natečaj za generalno popravilo osebnega avtomobila znamke »Wenzell«, tipa 1952. Ogled avtomobila je možen pri navednem podjetju. Pravico za natečaj imajo vsa avtomehanična podjetja socialističnega sektorja in zasebni avtomehanični obrtniki.

KONCERTI

II. abonma koncert bo v sredo, 4. novembra ob 20. uri v Narodnem domu. V gosteh bo sopranistka

GLORIA LIND, članica Metropolitanske opere.

Nekaj abonmajskih in prostih sedežev je še na razpolago v pisarni glasbene šole.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 24. oktobra 1959 ob 20 — Bratko Krefc: Krajski komedijanti — Izven Nedelja, 25. oktobra ob 16 — Erwin Sylvanus: Korczak in otroci — ob 19 — Bratko Krefc: Krajski komedijanti — Gostovanje v Kostanjevici na Krki

Torek, 27. oktobra ob 19.30 — Bratko Krefc: Krajski komedijanti — Gostovanje v Štorah

Sreda, 28. oktobra ob 15.30 — Pavel Golla: Snegaljčica — Izven Četrtek, 29. oktobra ob 15 — Bratko Krefc: Krajski komedijanti — Gostovanje v Trbovljah

Petek, 30. oktobra ob 15.30 — Pavel Golla: Snegaljčica — Izven

KINO

KINO UNION, Od 25. do 28. 10. »Vitezji okrogle mize«, ameriški barvni film Csc

Od 29. 10. do 1. 11. »Madame Butterfly«, italijanski barvni film

KINO METROPOL, Od 26. do 28. 10. »Ustvarjanje sveta«, češki barvni film

Od 29. 10. do 2. 11. »Davy Crochet in Piratic ameriški barvni film

Matineja: 25. 10. »Male stvari«, jugoslovanski film

DVA DNI V ISTRI

Trije avtobusi so v petek popoldne odpeljali okoli 90 rezervnih oficirjev iz celjske občine na dvodnevno ekskurzijo v Pulj. Mrak je že legal na zemljo, ko smo se bližali Ljubljani. V prijetnem razgovoru, ob obujanju spominov na dogodke iz vojnih dni, je čas hitro mineval, medtem ko je avtobus požiral kilometre.

Ob enajstih zvečer smo prispeli na cilj v kraj Fažane, tri kilometre od Pulja. V dom, ki je bil namenjen za prenočišče, smo prišli nekaj ur prepozno, kakor je bilo domenjeno. Zato smo bili prikrajšani za toplo večerjo, ki bi se marsikomu po dolgi vožnji prilegala. Kislih obrazov so nekateri odhajali spat, vztrajnejši pa smo le omeščali srce upravnika doma, da je prebudil ljudi iz kuhinje, ki so nam pripravili nekaj za pod zob. Z izdatnimi sendviči in z izvrstno istrsko črnilno smo se okrepčali in legli k počitku.

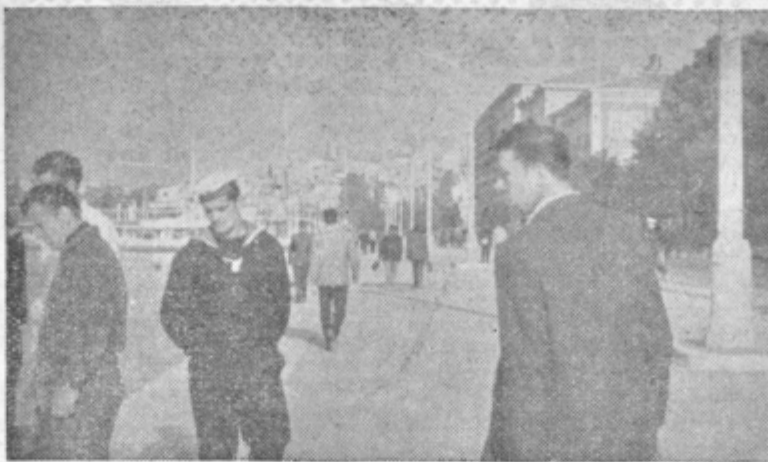
Noč je bila kratka, saj smo drugi dan že zgodaj zjutraj obiskali podoficirsko mornariško šolo v Pulju. V njej smo videli marsikaj zanimivega, kar nam je bilo do tedaj znano le iz knjig o pomorskem vojskovanju. Prijazni mornariški oficirji so nas vodili iz kabineta v kabinet ter nam pojasnjevali osnovne značilnosti raznih naprav in orožja. Navtične in radarske naprave, morske mine, torpeda, oprema za diverzantske akcije pod vodo, ki jo nosijo posebej izurjeni ljudje-žabe, in še

vrsta stvari se je zvrstilo pred našimi očmi.

Razen tega smo si ogledali tudi raznovrstne ladje vojne mornarice. Oficirji na ladjah so nam razkazali ladje ter nas seznanili s številnimi zanimivimi stvarmi, o katerih je doslej le malokdo med nami vedel kaj več. Ob tej priložnosti je prišla zopet do izraza povezanost pripadnikov naših obojestranskih sil z ljudstvom, saj je bil sprejem na ladjah veliko več kot uraden, brez pretiravanja bi lahko rekli prisrčen.

Popoldne smo si ogledali ladjedelnico »Uljanik«. Majhen kot mravlja se zdi človek, ko se spreha ob dokih in pod orjaškimi trupi ladij, ki jih v tej ladjedelnici izdelujejo. To je veliko delovno mesto. V ladjedelnici je zaposlenih štiri tisoč delavcev, ki kakor mravlje-delavke sestavljajo kos za kosom železne velikanke. Ob pogledu na to veliko mravljišče se človeku nehote vsili misel, da mora biti organizacija dela brezhibna, če hoče biti vsak delavec pravilno zaposlen in njegovo delo kar se da rentabilno izkoriščeno.

V ladjedelnici smo videli skoraj zgotovljeno prekooceansko ladjo, ki jo bo kupila neka angleška pomorska družba za okoli 4 milijarde dinarjev. V grobem je že izdelana ladja Korotan, v izdelavi pa sta trgovski ladji, od katerih ena bo nosila ime našega mesta, druga pa bo rezala valove pod imenom Kranj. Vse tri so namenjene Splošni plovi v Pi-

Pogled na del Pulja

ranu. Ko ladjo v grobem izdelajo, jo spuste v morje, kjer jo dokončno uredijo in opremijo, da tako čim prej pridobijo prostor za gradnjo nove ladje.

»Uljanik« v Pulju je velika ladjedelnica, ki izdeluje ladijske motorje. To pa ni majhna stvar. Hala z orjaškimi stroji, na katerih izdelujejo ladijske gredi in druge dele za pogon ladij, razen vijakov, napravi na človeka močan vtis. Kvalitetna izdelava in ugodna cena ustrezata pogojem zahtevnih inozemskih kupcev. Zato je za ladje, ki jih izdelujejo v tej ladjedelnici, v inozemstvu veliko povpraševanje.

V doku smo videli tudi našo največjo potniško ladjo Partizanko, ki jo bodo obnovili. Prav tako bo tudi dobila nov vijak, saj je enega izmed dveh nedavno med vožnjo izgubila. V puljskem pristanišču smo videli še jahto predsednika republike Jadranko, šolsko ladjo Galeb pa smo si po-

drobno ogledali. Z velikim zanimanjem smo si ogledali prostore na ladi, v katerih biva in dela tovariš Tito v času, ko potuje z njo.

V soboto zjutraj smo se vračali mimo slikovitega Limskega kanala, ki se zajeda globoko v notranost. Nihče, kdor te lepote ni videl, ne bi mogel verjeti, koliko krasot skriva naša domovina. Pravi pravcati fjord kot nekje na Norveškem. V Rovinju, za Celjane znanem letoviškem kraju, smo se ustavili le toliko, da smo si ogledali lep spomenik padlim borcem, ki je nekoliko podoben celjskemu. Mimogrede smo na trgu videli, da prodajajo jabolka po 100 din, za 20 din dražje kot grozdje. Še pogled na pristamišče, kjer je bila vsidrana italijanska ladja Gigina, na katero so nalagali boksit, in že smo nadaljevali pot.

Avtobus je zdrvel po lepi asfaltni cesti mimo Vižinade, Buj in portoroških solin do Kopra. Pogled na istrsko pokrajino v jeseni je bil čudovit. Zimzelena rastlinje, nasadi oljk, oranžne listje v vseh odtenkih in rodovitna istrska rdeča prst, vse to je zlit v tako pestro harmonijo barv, ki je ne bi ustvaril še tako spreten slikarski mojster.

V Kopru smo si z velikim zanimanjem ogledali sodobno tovarno motornih koles Tomos, nekaj kilometrov severno od Kopra pa smo se ustavili na gradu Socerb, s katerega je slikovit pogled na Trst. Občudovali smo panoramo tega mesta in hkrati občujali z bolečino v srcu njegovo najnovejšo zgodovino. Še posebej je pogled pod nami prizadel tiste, ki so sodelovali v borbah za osvoboditev Trsta, iz katerega smo se zaradi ljubelega miru povlekli preko Morganove črte, vendar se ga ne bomo nikoli odrekli.

V prijetnem kramljanju smo se proti večeru bližali Celju. Čeprav utrujeni od naporne poti, smo se razhajali po domovih zadovoljni in polni lepih vtisov, ki smo jih odnesli z dvodnevnega potovanja po Istri.

-ma-

Jesen je odela pokrajino v prelestni plašč. Ni slikarja, ki bi znal sestaviti tako čudovito harmonijo barv. Kako pestro oblačilo, kakor da se priroda podaja na svatbeni pir...

Pa bodo prišle slane, drevice se bo osulo, travniki in livade bodo osmojene čakale na varujočo snežno odejo.

V naravi pa je vse živo. Ježu, obloženemu s kupom orumenelega listja, se mudi čez gozdno jaso. Lastavice so se že zdavnaj zbrale in poletele na jug... Starka v jeseni svojega življenja mukoma prestopa z butaro dračja na hrbtu po bregu navzdol. Mar preišlja o minljivosti časa? Ali morda veruje v novo pomlad?

Nekje je osušeno deblo. Previhralo je svoj vek in zdaj stoji tam kot okleščeni veteran. V duplini, izvrtani v njegovo posušeno deblo, si je veeverica nanosila trdih hrušk, orehov in lešnikov s sladkim jedrcem. To jesen si mlada veeverička še ne pripravlja ozimnice. Toda vse še pride. Življenje je težko, kakor je strmo in gladko deblo suhega drevesa.

Ne zamolčite ničesar zdravniku

Nameraval sem že leči, ko je zavznil telefon: »Prosim, če bi prišli takoj, moj mož je dobil srčni napad!«

Spotoma sem razmišljal o primeru. Mož je bil pri trinštiridesetih letih, zaposlen med vodilnimi uslužbenci večjega podjetja, kjer je imel lepe uspehe. Uslužbenca tega podjetja sem redno pregledoval in ob takih priložnostih mi je vedno dejal: »No, le hitro, da bom kmalu nazaj v pisarni.«

Nikoli mu ni nič manjkalo, tudi pregledi niso pokazali nobenih znamenj kakšne bolezni. Zdaj pa nenadoma — srčni napad! In to tri mesece po pregledu.

Ko se je kasneje izvil iz največje nevarnosti, mi je priznal, da je že od nekdaj čutil bolečine okoli srca, a ni sodil, da bi bile kaj nevarne. Vendar je imel angino pectoris, ki je ne more odkriti noben instrument. Bolnik je sam dolžan,

da zdravniku točno opiše bolečine.

Drugi primer rednih srčnih napadov je bila neka žena, ki je na vsa vprašanja iz njenega osebnega življenja odgovarjala, da je povsem zadovoljna. Z zdravljenjem sem sicer uspel napade omiliti, a nikakor niso marali prenehati. Sele prvega za, ko sem jo poslal k zdravniku za živčne bolezni, je pomagala. Odkrilo se je, da je njeno družinsko življenje povsem neuravnoveseno in podoben razgovor z njenim možem je bolnico ozdravil.

Podoben primer sramežljivosti sem odkril pri starejšem profesorju. Obležal je s hudimi bolečinami v križu. Na vsa vprašanja, če je kdaj za čem bolehal, kar bi moglo biti v zvezi s križem, je odgovoril nikalno. Sele rentgenski posnetek je pokazal čisto spodaj nekaj prav drobnih pikic. Vprašal sem ga, če je kdaj v mlajših letih dobil kakšne injekcije. V zadregi je priznal, da je dobil nekoč injekcije vizmutina — sredstvo, ki so z njim zdravili sifilis, preden smo spoznali penicilin. Po tej ugotovitvi je zdravljenje hitro napredovalo!

Se huje je, če starši iz malomarnosti ogrožajo življenje svojih otrok. Mati deklice, ki jo je bil povozil avto in je dobila precejšnje poškodbe, je na vprašanje, kolikokrat in proti čemu je bil otrok cepljen, odgovorila, da ne ve natanko kakšne injekcije in kdaj jih je dala. Zaradi ran bi jo morali cepiti proti tetanusu, a tega ne bi smel, če je bil otrok v doglednem času proti temu že cepljen. Nazadnje je mati vendarle priznala, da otrok sploh nikoli ni bil cepljen. Zdaj je bila rešitev enostavna.

Ti primeri kažejo, kako moreta sramežljivost ali malomarnost ogrožati bolnika. Zato: zaupajte svojemu zdravniku vse!

Zofka ima čudne oči

Strokovnjaki za umetnine, pa ne samo oni, vsi obiskovalci pariškega Louvra se ustavljajo pred umetnino Leonarda da Vincija — Mona Liso in ugibajo, kaj pomeni njen smeh. Zalost, zamaknjenost, prikrito veselje?

Pa poglejmo sodobno rojakinjo skrivnostne prednice — Sofijo Loren. Kaj povedo njene oči. Jezo, užaljenost, zvitost?

Sofija Loren uživa med ljubitelji filma veliko simpatij. Pa menda ravno toliko nesimpatij tudi. Nekaterim se zdi tip sedanjega časa, za druge je spet preveč robata in netotesana. Vsake oči imajo svojega slikarja. Njene tudi, namreč denar...

Kompletna družina Škofic

Redko jih imamo priliko videti takole skupaj. Pa ne zato, ker bi bilo med njimi kaj narobe. Nasprotno. Zakon Gine Lolobrigide in dr. Milka Škofica je med najbolj trdnimi v krogih filmskih zvezd in njihovih življenjskih drugov ter družic. Kriva je le propaganda, ki se le redkokdaj spomni, da je lepa Gina tudi zvesta žena in dobra mati, v kolikor ji prilike nenehnega snemanja filmov to sploh dovoljujejo.

Sem in tja pa le pride v javnost tudi kakšna slika, ki posveti tudi v zasebno življenje popularne igralke. Reči moramo, da tudi dr. Škofic ni napačen možak. Ker pa sta oba, kot bi pri nas rekli, »fješt« človeka, je lep otrok tudi njun triletni Milko.

„RAJ“ POD PALMAMI IN PENDREKI

Oktober, leta 1492, je španski pomorski pustolovec v svoji trdni veri, da bo našel krajšo pot v Indijo, priplul s svojimi obupanimi mornarji do otoka, ki ga je imenoval Hispaniola. Dežela, v katero je prijadral, je bila rajsko lepa. Ugodna klima, obilo divjadi in sladkih plodov, gostoljubni rdečepoltni divjaki, to je bilo nekaj novega. Vesti o najdeni novi zemlji so razburile vso Evropo. Novi konvoji jadric so nastavljali bela jadra vetrovom, ki so jih nosili k novim obalam. Španci, Angleži in pozneje Amerikanci so vladali nad otokom, ki je dobil še drugo ime — Haiti. Kolonizatorji so v novo deželo privlekli na tisoče ladij črnih sužnjev. Na Haitiju in na drugih otokih srednjeameriškega območja so nastale ogromne plantaže sladkornega trsa. Črni

dežele. Ta krmar miru in reda v državi, ki nosi ime Dominikanska republika, je v 29 letih svojega gospostva zaslužil svoje nadimke. Haiti je miren kot pokopališče in Trujillo je bil svoj dobrotnik, saj je med najbogatejšimi možimi celega sveta.

Mesto Santo Dominigo je središče Dominikanske republike. Vendar že leta ne nosi več starega imena, ki mu ga je ob ustanovitvi leta 1596 dal pomorščak Kolumbus. Prestolnica se imenuje Ciudad Trujillo, kar v našem jeziku pomeni Trujillovo mesto.

Po vsej deželi je po zadnjih podatkih 1870 najrazličnejših spomenikov, ki slavijo »velika dela nadkriljivega osvoboditelja in dobrotnika«. Ogromen spomenik v glavnem mestu, ki na visokem podstavku nosi ogromen kip sodnika, ima v marmor z velikimi črkami zapisano:

— La Justicia a Trujillo —

In kaj pomenijo te besede? Nič drugega kot: Trujillo je pravica!

Kako zelo zasluži svoje ime, je v tridesetletju svojega diktatorstva Trujillo tudi dokazal. Vsi njegovi politični nasprotniki so izginiti brez sledu. So, izginjajo, in še bodo. Sčasoma si je prilastil tudi vso gospodarsko moč. On in njegovi sorodniki so lastniki monopola nad soljo, sladkorjem, bombažem, tobakom in nad zavarovanjem uslužbenstva. Vsa država je njegova zasebna tvrdka, katere glavni šefi so njegovi najožji sorodniki. Kako bi mogel drugače graditi ceste, hotele, bolnišnice, bogata zabavišča, ki prav tako nosijo njegovo ime. In vendar je vse to le zunanji obesek za slepilev javnosti.

Dominikanska republika je izražila policijska država. Trujillo ima 25.000 najmoderneje oboroženih po-

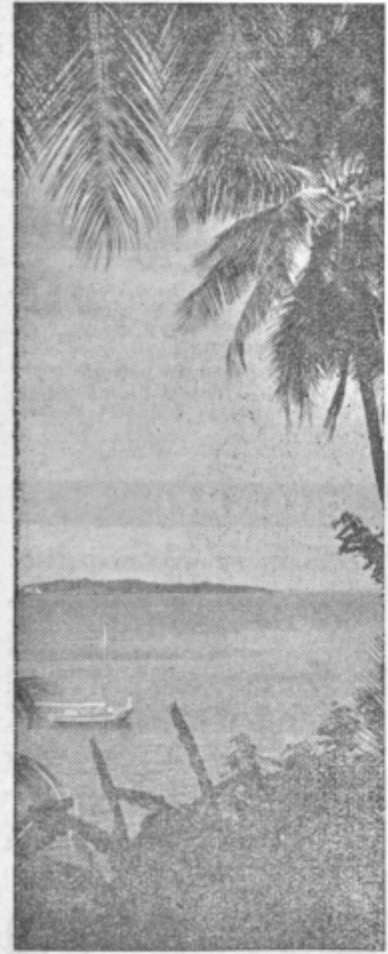
licistov in 600.000 rezervnih mož. A koliko prebivalcev ima država? Niti polne tri milijone. To je dandanes raj v Karibskem morju. Raj pod palmami in pendreki...

Trujillova policija je oborožena s tanki, raketnimi letali in z najmodernejšim strojnim orožjem. Četrtno vseh državnih izdatkov poberejo stroški armade. Diktator si je znal svojo varnost zagotoviti. Pri vsem tem pa so cene dominikanskega sladkorja in kave na svetovnem trgu smešno nizke. Samo da konkurira in pobira mastne dobičke, medtem ko obubožani delavci na plantažah dobijo le toliko, da zdržijo pri delu.

Revolucija na bližnji Kubi, nezadovoljstvo množic in do kraja nezanesljiv gospodarski položaj, spreminjajo ozračje na Haitiju v napačnost. Toda diktator je po vsej deželi nataknil množico špijonov. Vozniki taksijev, brivci, sobarice, natakariji, to so pogostokrat zamaskirani agenti Trujilla. Zato turisti običajno naredijo okoli njegove zasebne države velik ovinek in hoteli na »raj-skem« oloku so večidel prazni.

Pred meseci, kmalu po zmagi Fidel Castra, se je skupina Haitijcev, ki so se na Kubi borili hkrati tudi za osvoboditev Haitija, v dveh majhnih ladjicah skušala izkrcati na rodnem oloku. Njih namen je bil, da tudi Haiti osvobodijo, da zanehtajo upor. Toda bogato plačani vojniki so zvedeli za namero in Trujillova policija je svobodoljubne pričakala z letali, topovi, metalci min in plamenov. Redke gverilce, ki so v tem obupnem boju ušli, so domačini izdali. Strah brezpravnih Haitijcev je prevelik, da bi samo pomislili na možnost propasti Trujillovega gospostva.

Je res tako nemogoče? Kako dolgo bo?

sužnji so se pomešali z rdečepoltnimi Indijanci in revnimi belci. Nastala je nova plast mešanec brez pravic. Toda prekrasni otok ni nikoli postal paradiz. Košate palme, ki ohlapno zibljejo svoje liste v vetru, so za Tahitijske nekaj, kakor vrbe žalujke za nas.

Rafael Leonidas Trujillo, gospodar in diktator dobre polovice Haitija, se je krstil za »dobrotnika«